

Cikkünk utánnyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg. Kéziratokat nem küldünk vissza és megőrzésükre sem vállalkozunk.

KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Sirada Baron L. Pop (v. Brassai-n.) 10
Telefon 9-77.

Ejeli telefon (ayomda) 137.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 1150 Lei
Félévre 600 "
Negyedévre 320 "
Egy hónapra 110 "
KÜLFÖLDI ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egy óra 1 dollár (vagy ennek megfelelő más pénznem.)
Egy évre 10 dollár.
Hirdetések
tarifa szerinti vételnek tel.

Craiovától Newyorkig

Ahhoz, hogy lapszenzáció keletkezzék, nem okvetlenül muszáj valaminek történnie. Néha épen az a szenzáció, hogy semmi történi semmi. A most lezajlott craiovai diákkongresszus legnagyobb eseményét is abban látjuk, hogy a kongresszuson és a kongresszus körül — legnagyobbat az eddig beérkezett jelentések szerint — nem történt semmi említésre méltó. A diákok kezdenek hazaszállingózni és az összes hatósági közegek egyhangú bizonykodása szerint, nem is kell tartani rendezvényektől. Hinni akarjuk, hogy a hatóságok megnyugtató ki- jelentései ez alkalommal fedni fogják a való tényeket és a craiovai kongresszusnak tényleg az marad a szenzációja, hogy nem történt semmi. Mert azt, hogy a kongresszuson Cătușeanu professzor ismét bebizonyította, hogy a zsidók Romániát megpusztulással fenyegetik, valamint, hogy a diákság követeli a numerusz nulluszt, nem tekinthetjük már szenzációknak, hiszen az elmúlt tíz év alatt épen eleget hal- ottunk ezeket a teóriákat és követelése- ket, amelyekről egy fiatal kolozsvári diá- vezér a Patria hasábjain nemrég azt írta, hogy olyan egyhangúak és unalmasak már, mint egy vízszintes monoton zúgása.

Az igazságnak tartozunk azzal a meg- állapítással, hogy a kormány eddig tett intézkedései elég hatékonyaknak bizo- nyultak arra, hogy az ismét fellángolt diákgagiját a törvényes keretek közé szorítsák és ha továbbra is ezt a maga- tarást fogja tanúsítani a kormány, úgy nyugodtan szembe fog lehetni állítani egymással a nemzeti parasztpárti és libe- rális kormányok zsidó politikáját, annak bizonyítására, hogy egy kis jékarattal és becsületességgel milyen könnyen lehetett volna megakadályozni a szomorú emlékű nagyváradi és kolozsvári eseményeket, amelyek oly fájdalmas csapást jelentettek az ország zsidóságára és még súlyosabb erkölcsi csapást mértek az ország presztí- zására. Reméljük, hogy a craiovai kon- gresszus résztvevőinek hazatávazása során sem fognak olyan események történni, amelyek ezt az összehasonlítást hátrá- nyossá tennék a Maniu-kormányra.

Ugyanakkor, amikor a romániai diákság craiovai kongresszusa kimondta az anató- miát mindarra, ami zsidó és a legszélsősé- gesebb gyűlölködés álláspontjára helyez- kedett, az amerikai egyetemeken keresztény diákszervezetei is gyűlést tartottak New- yorkban. Vajjon az amerikai keresztény diákok is numerusz nulluszt követeltek? Óvak erre legalább is volna annyi, mint amennyi a romániai keresztény diákoknak. A legutóbbi hivatalos statisztikai kimuta- tások szerint, ugyanis Amerikában a zsidók Romániában és Newyorkban egymagában két és félmillió zsidó él, ami a lakosság több mint harminc százalékának felel meg. De csodák csodája, az amerikai keresztény diákszervezetek nem követeltek numerusz nulluszt, még numerusz klauzuzst sem. Sőt épen ellenkezőleg. A kongresszus azok- kal a megismétlődő antiszemita villongá- sokkal foglalkozott, amelyek az utóbbi időben a középeurópai egyetemeken elő- fordultak és elhatározta, hogy ünne- pélyes felhívással fordul az európai egye- temeken tanuló ifjúsághoz, amelyben a zsidó kollégáik ellen rendezett demonstrá- ciók megszüntetését kéri. Ezt a felhívást a legelőkelőbb amerikai diákszervezetek írták alá, többek között a National Stu-

dents Federation of America, a National Council of the Young Men's Christian Association, a World Students Christian Federation, az International Menorah Asso- ciation és a Fellowship of Christian Association. A felhívás többek között így hangzik: „Az amerikai diákság mély fájdalommal szerzett tudomást arról, hogy a vezető, közép és keleturópai egyetemeken a zsidó diákokat nemzsidó kollégáik bántalmazzák, szidalmazzák és tetteleg in- zultálják. Azzal a felhívással fordultuk

hozzátok, ne hagyjátok, hogy ilyen ki- lengések megismétlődjének és hogy a ti egyetemeitek és főiskoláitok az előítélet, gyűlölet és türelmetlenség otthoniává vál- janak.”
Érdeesen csodálatos, hogy ma, a repülő- gép és rádió korában ilyen szembeszökő mentalitásbeli különbségek lehessenek két ország diáksága között, még ha oly messze is van ez a két ország egymástól. Szinte az az érzésünk, hogy e távolság áthidalására még a legmodernebb közle-

kedési eszközök sem alkalmasak, hanem Wells időgépeire volna szükség, hogy át- hidaljuk azt az űrt, amely a két men- talitás között tátong. Mert az egyik men- talitás az új embert formáló jövőnek igé- rte, míg a másik a véres és sötét múlté. A román nemzet magasabb érdeke köve- teli azt, hogy az egyetemi ifjúság ma még tévelygő része is felismerje ezt a jövőbe vezető utat és olyan szellemi irányzatok felé orientálódjék, amelyek a haladást és nem a reakciót szolgálják.

A szovjetkormány visszautasította az Unio beavatkozását az orosz-kinai konfliktusba

A kínai kormány feltételei a közvetlen tárgyalásokon. Az Unio nem válaszol a szovjet jegyzékére

Berlin, december 4. Moszkvai jelentés sze- rint a szovjetkormány megállapítani kívánja, hogy az Egyesült-Államok intervenciója olyan időpontban történt, amikor Kína és Orosz- ország között már megindultak a közvetlen tárgyalások. A szovjet a jegyzékéből azt érzi ki, hogy az Egyesült-Államok kormánya jo- gosulatlan nyomást akart gyakorolni Orosz- országra s éppen ezért a diplomáciai lépést a szovjet Oroszország ellen irányuló bará- tságtalan cselekménynek tekinti s kifejezésre juttatja azt a felfogását, hogy a közvetlen tárgyalásokba harmadik fél beavatkozása sa- kszéltelen és felesleges. A párizsi lapok az- lik, hogy a szovjet ilyen tartalma válaszjegy- zékét már el is juttatott Washingtonba, ahol a válasz meglepetést keltett. Stimson külügy- államtitkár kijelentette, hogy az amerikai jegyzék másképpen nem magyarázható, mint ami a szövegéből félreérthetetlenül kitűnik. Ép- pen ezért nem állja meg a helyét az az ál-

lítás, hogy Amerika a szovjetre nyomást akart volna gyakorolni.
London, A lapok megállapítják az orosz- kínai konfliktusban tett washingtoni lépéssel és az arra adott orosz elutasítással kapoco- latban, hogy az intervenció már eleve halálra van ítéltve, mert elkésztett történt és a ha- talmak között nem tudott létrejönni közösen teendő lépések tekintetében a meggyegyzés.
Páris, december 4. A Chicago Tribune tudósítójának jelentése szerint a kínai dele- gáció a közvetlen tárgyalásokon a következő feltételekkel áll elő a status-quo visszaállítása kérdésében: 1. A szovjetkormány kötelezett- séget vállal arra, hogy vasúti alkalmazottai kínai területen kommunista propagandától tartózkodni fognak. 2. Az eltávolított vezér- igazgatót és aligazgatót a szovjet elejti és nem helyezi vissza a vasutak élére, aminek ellenében a kínai kormány is gondoskodik arról, hogy azokat a tisztviselőit áthelyezze

más tartományokba, akik ellen a szovjetkor- mánynak kifogása van. 3. A konfliktussal kapcsolatban és annak kezdeti időpontjától őrizetbe vett foglyokat kölcsönösen szabadon- bocsájtják és részükre akár hazájukba vissza- térést, akár a lakóhelyükön maradását lehető- vé teszik. 4. Mindkét fél köteles a határvi- déken felvonultatott csapatokat úgy visszavonni, hogy a határvonalak mentén csak a rendes kisebb őrszolgálatos különítmények ma- radjanak.
Washington, december 4. Kormánykörök- ben a leghatározottabban azt állítják, hogy az Egyesült Államok kormánya nem fog vá- laszt adni a szovjet jegyzékére.
Genf, A lapok szerint a Washingtonba küldött válaszjegyzék felveti azt a kérdést, mi jogon ad az Egyesült Államok tanácsokat a Szovjetunióknak, amikor sem de jure, sem de facto nem ismeri el az államot.

Klotúrt kapnak az ellenzékiek az interpellációkat előterjesztő többségi képviselők és szenátorok

Maniu miniszterelnök megbizta a megyei szervezetek elnökeit, hogy figyelmeztessék a parlamentereket, ne hozzanak személyi természetű incidenseket a parlament elé

București-Bukarest, december 4. (Az Új Kelet tudósítójától). Az utóbbi idő- ben az ellenzék nélkül dolgozó parla- ment különös jelenségek számhelye lett. Többségi képviselők egymásnak ad- ták át a helyet a szóbeli emelvényen, csaknem valamennyien a függetlenséget messze meghaladó ellenzéki hangon bi- rálták a kormány egyes ténykedéseit. Ezek a kormányparti képviselők által tett ellenzéki felszólalások legnagyobb része személyi háttérű volt, mint pél- dául a Manu esperesé, aki Junian igazságügyminisztert támadta, akad- tak azonban olyan interpellációk is, amelyek a kormány általános politikája feletti gyakorlatot szigorú bírálattal. Egy prahovai képviselő Vidrighin 4 és fél millió lejes fizetése miatt támadta meg a kormányt, Ghiulea professzor pedig a lupényi vérengzések ügyében tett bejelentése alkalmával használt a kormányval szemben meglehetősen éles hangokat.

Ez az egyre erőteljesebben megnyi- látkozó jakobinus szellem arra kész- tette a kormányt, hogy közbelépjen és

elcsitítsa a nemzeti parasztpárti kép- viselőkből lázadó ellenzéki veletáso- kat. Maniu miniszterelnök tegnap este hét órákor tanácskozásra hívta egybe a megyei pártszervezetek elnökeit. Ma- niu hosszabb beszédet mondott ez al- kalommal, amelyben mindenekelőtt is- sajnálattal állapította meg, hogy egyes képviselők és szenátorok nem járnak el rendesen a parlament gyűléseire.

— Ugyancsak meg kell állapítanom, — mondotta Maniu, — hogy egyes pa- lamenterek az ellenzék távollétében sze- mélyi kérdéseket hoznak a parlament tribünjeire, amelyek igen irritálóan hat- nak arra a harmoniára, szolidáris szel- lemre, amelynek a pártban uralkodnia kell. Nem vagyok az interpellációk el- len, amelyek a képviselők és szenáto- rok jogát, sőt kötelességét képezik, ezeknek a megnyilatkozásoknak azon- ban nem szabad személyi élt adni, mert az a fegyelem hiányáról tesz tanubi- zonyosságot. Kérem tehát a pártszerve- tek elnökeit, hogy lépjenek érintkezésbe megyéik parlamentterjeivel és igyekez- zenek az interpellációkat és bejelentése-

ket olyképpen szisztematizálni, hogy azok ne kerüljenek a parlament elé, ha személyi kérdéseket tárgyalnak. A parlamenterek a kormány tagjai közötti surlódások elsimítása végett a karácso- nyi vakációig is állandó tanácskozások lesznek a megyei pártszervezetek ve- zetői és a kormány tagjai között.

Ezután bejelentette Maniu, hogy ja- nuárban és februárban megtartják a községi és megyei választásokat. Kéri a megyei pártszervezetek elnökeit, hogy szoros összeköttetést tartsanak fenn a lakossággal és hogy tegyenek meg mindent az ellenzék rágalmozó akciójá- nak ellensúlyozására. Maniu beszéde vé- getével szolidaritásra és élénkebb te- vékenységre hívta fel a parlamentereket és a párt tagjait.

Stefan Gaur putnai szenátor Cezar Spineanu és Ghica Macarescu szólaltak fel, valamennyien arra kérték a kormányt, hogy tartson szoros kon- taktust a parlamenterekkel és ily mó- don szerezzen tudomást az ország la- kosságának szükségéről panaszairól.

december 4
konkuszok klasszikus
verseny. Beethoven,
és műveiből. 22.15:
Hözenekar. Adam,
ados műveiből. 20.
ai és pozsonyi mű.
on. 20.30: Könyvt
viczből,
ne.
ni kártyzó. 20.30:
Schmainov Glier,
ethoven, Donizetti,
Hubay, Niewie-
ann, Kreisler, Ma-
onaverseny. 23.15:
c. operájának har-
ngverseny. Saoprán
Zongorahangverseny
a. 20.45: Zighera
Beethoven: Lenora
moll hangverseny.
aja.
s zene.
ss Ozkár: Variz-
ikus zene.
r: „Arlesli lány“ c.
francia opera rész-
sták hangverseny.
etések
RESÜNK azonnali
épsére jó megjele-
és kisasszonyt, ki a
mán és magyar nyelv-
bírja. — Zeneőrök
nyben. — Columbia
angszertelni Cluj,
za Utári 28.
PÉSZSÉGÉD, első-
talya munkáért, aki
egy anyának eltar-
a, azonnali elhelye-
sést keres. Cim a
adóban. 2657
VIK gyertyatartó,
ron vagy négykarú,
reszt megvételre. —
m a kiadóban.
ZONGORÁORÁKAT
nyadosan kezdőnek
haladóknak. Meg-
reszek Sz. Avram
nca (Petofi-n) 3. l.
l. 9. D. e. 10-12-ig
FUTÓFIUT — csak
előttré — keresek
Havart. Szentgyörgy
a 24.
A Szokolov-mítinen
resszt egy vörös
lejt női bőrcsizmú,
festalója kérek.
gy a Băncuțu-utca 2
ám alatti emeleten
entkeznek, ahol jut-
ban részesül.
allace:
04 helyett 60 Lei
36 " 60 "
36 " 60 "
36 " 60 "
36 " 60 "
36 " 60 "
könyvosztálya.
Uj Keletben
ek !!!
R 14.

Kolozsvár összes lelkészei felekezeti bizottságot alakítottak a nyomor elleni küzdelemre

Dr. Chirila Viktor bankigazgató lelkes kezdeményezésére alakult meg a felekezeti bizottság, amely intézményesen fogja szolgálni a kolozsvári szegénykérdés megoldását

Cluj-Kolozsvár, december 4. (Az Új Kelet tudósítójától.) A téli szezon beálltával Kolozsvár városi társadalmi életében ismét felvetődtek mindazok a problémák, amelyeknek a lelkészeknek a lelkészgyűlésnek a városnak leírhatatlan nyomora termelt ki magából. Soha annyi koldus, annyi lerongyolódott éhező szegényember nem lézengett ebben a városban, mint most. A külvárosi nyomorúságos viskók Gorkij tollára való nyomortanyát rejtenek magukban, a levegőben, apró ablakok mögött családok éheznek és várják a társadalom támogatását. A rendőrség büntügyi osztályának statisztikája beszédes képet nyújt ezeknek a lecsúszott embereknek életsorsáról, apró tragédiáikról, amelyek rendszerint kisebb-nagyobb jelentőségű büntügyi dossziák sűrűn teleirt lapjain keresztül az ügyész-ségi fogház celláiba torkolnak. Soha még nem volt aktuálisabb ennek a kérdésnek a komoly formában való felszínre hozása és soha még nem történt szerencsésebb kísérlet ezeknek megoldására, mint most.

Felekezeti bizottság a városban

Kedd délután a kolozsvári városban a tanácsban megbeszélésre gyűltek össze az összes kolozsvári felekezetek lelkészei. A gyűlésen résztvettek dr. Daian Ilie görögkatolikus esperes, dr. Hirschler József prelátnak, Aurel Musat görögkeleti lelkész, Vásárhelyi János és Vásárhelyi Boldizsár református lelkészek, Glasner Akiba és dr. Eisler Mátyás főrabbi, Szentiványi Sándor unitárius lelkész, Alberti és Járosi lutheránus lelkészek. A gyűlésen, amely mindvégig a legbarátságosabb és leglelkesebb atmoszférában folyt le, dr. Chirila Victor, a Mezőgazdasági Bank igazgatója elköltözt. Töle indult ki az eszme, hogy az összes felekezetek papjait kellene egyszer közös asztalhoz ültetni, hogy ezt a minden felekezeti egyformán érdeklő és egyformán érintő kérdést megoldják. Nagy és merész ötlet volt, amelyhez kétségtelenül kellett jó adag optimizmus és kezdeményező képesség, az eredmények azonban igazolták dr. Chirilát, az egész gyűlés alatt a megjelentek között a tervre vonatkozólag egyetlen komoly ellentét sem merült fel, a gyűlés résztvevői mindannyian azzal az impresszióval távoztak a gyűlés befejeztével a városba üléstermből, hogy sikerült a felekezetek között egy tartós és békés együttműködés lehetőségének alapjait megteremteni.

Társadalmi bizottság az intézmények

Dr. Chirila rámutatott arra, hogy a városi elem proletárizálódása egyre nagyobb méreteket ölt. A népjóléti kérdés teljesen kikapcsolódott a város képviselőtestületének programjából, pedig csak az összes erők összefogásával lehetne egy végleges és pozitív megoldási formát találni ennek a kérdésnek a megoldására. Ez a proletárizálódás egy permanens veszélyt jelent a társadalomra, a külvárosi nyomortanyák állandó tüzfészkei a ragályos betegségeknek és a nyomor, a végső szükség egy egész társadalmi osztályt hajt bele az erkölcsi züllés fertőjébe. A lezülött szülők pedig egy minden rosszra hajlamos generációt nevelnek fel. Ez a probléma az egész város lakosságának egyformán szívügye és mivel a város eddig nem talált megoldási formát erre a kérdésre javasolja, hogy egy társadalmi segélybizottságot alakítsanak a város fele-

kezeteinek, jótékonyági intézményeinek a képviselőiből. Ez a megbeszélés, amelyen az összes felekezetek papjai megjelentek, tulajdonképpen csak egy előkészítő gyűlés és a résztvevőkre vár az a nagy feladat, hogy végleges formában szervezzék ezt a segélykötést.

Gyorssegély és munkaalkalom

Dr. Chirila ezután előadta ennek a bizottságának a programját és a praktikus keresztülvitelnek az a módját, amelyet javasol. Az előadott programból ragadjuk ki a következőket: a megalakítandó bizottság támogatni fogja a várost az elaggott, a munkeléptelenek, a gondozatlan gyermekek védelmét célzó intézmények létesítésében, oda fog hatni, hogy város által megszavazott segélyek csak az igazán rászorulóknak oszthatóak fel. Megállapítja azokat a módokat és feltételeket, amelyek alapján valaki felvehető a segélyre szorulóknak névsorába. A bizottság együtt fog dolgozni a különböző jótékonyági egyesületekkel és támogatni fogja őket, legyenek azok felekezeti, vagy nemzeti alapon állók.

A társadalmi segélyezés azonban nem szorítkozhatik tisztán pénzügyi támoga-

tásra. A bizottság munkaprogramja lesz munkaalkalom szerzése, élelem-kiosztás, tűzifa-kiosztás, ruhanemű-kiosztás, orvosi és jogi segélynyújtás, munkásgyermekek gondozása, szegény iskolák gyermekek részére tejkiosztás.

A társadalmi bizottság anyagi forrásai.

Amilyen grandiózus maga a munkaprogram, ugyanolyan egyszerű, legalább is első impresszióra ennek a kérdésnek gyakorlati megoldása. Dr. Chirila erre három javaslatot terjesztett elő. Egyrészt kötelezze a város a mozgósítási bizottságot, hogy minden belépőjegy után egy lejt az egyesület a felekezeti egyesületnek bocsássa meg a rendelkezésére, a rendőrhírhírási bírságok utaltassanak át a bizottsághoz és ne csatolják a költségvetéshez mint eddig, minden nyilvános helyen tévesen ki perselyek, amelyeknek jövedelme a kolozsvári szegények támogatására szolgál. A szegények segélyezésére előirányzott ötszáz ezer lei a bizottságon keresztül lesz elosztva. Dr. Chirila szerint, a megalakítandó bizottság első kötelessége volna egy kataszter felállítani az összes városi szegényekről. Ennek alapján a szegényeket több kategóriába kellene osztani. Külön kategóriát képeznének a munkára alkalmatlanok, az anyagi támogatásra szorultak, betegek, az erkölcsi támogatásra szorultak, stb.

Dr. Chirila lebilincselő előadását mindvégig figyelemmel hallgatták végig a megjelentek és egyhangúlag elhatározták, hogy megteszik a kellő lépéseket a végleges segélyügyi bizottság megalakítására. Ugyanakkor egy memorandumot nyújtottak be a városnak, amelyben kérték a város hozzájárulását a terv megvalósításához.

Egy német kereskedő maga helyett megölt egy csavargót, akit szénné égetett, hogy felesége megkaphassa életbiztosítást

A megszökött kereskedő feleségét letartóztatták

Berlin, dec. 4. A Leipzig-Regensburg közötti országúton egy teljesen elégett gépkocsi romjait találták, melyben idősebb férfi szénné égett holttestét fektették. A hatóságok orvosi szemle megállapította, hogy a holttesten kilerőszak nyomai találhatók fel s így azt meggyilkolása után helyezték az autóbába s utána felgyújtották. A műszaki vizsgálat megállapította, hogy a gépkocsi Tetzner Erich leipzig-i kereskedő tulajdona volt, aki mint a rendőri nyomozás konstatálta hetekkel

előtt felesége javára nagyszögű életbiztosítást kötött. Az a feltevés alakult ki, hogy a kereskedő megölt egy országúti csavargót s ennek holttestét égette el autójával együtt majd megszökött. Tetzner Erich feleségét, aki a biztosítási összegre bejelentette igényét azzal, hogy az áldozat férje holttestét, a rendőrség őrizetbe vette. A kereskedő ellen körözölevelet adtak ki s ezt személyleírásával együtt megküldötték a külföldi rendőrségeknek is.

A jövő esztendőben megvalósul az államok vámfelegyverszünete

1930 február 7-én lesz Genfben a II. világgazdasági konferencia

Bécs, november.

A európai gazdasági élet rekonstrukciójának két főproblémája a be- és kiviteli tilalmak és korlátozások kiküszöbölése, valamint a vám-nívó nemzetközi leszállítása. Ami a tilalmi politikát illeti, egy genfi szabadkereskedelmi konvenció már két év előtt megállapította ennek irányát. Ez év szeptemberéig 18 államnak ratifikálnia kellett volna a szabadkereskedelmi egyezményt. Mivel azonban az érvénybelépéshez szükséges minimális 18 ratifikálás szeptemberig nem történt meg, a Népszövetség a terminust kitolta ez év végéig. Az előjelök szerint a konvenció létre fog jönni és 1930 végén előreláthatólag életbe lép.

Ami a vámpolitikát illeti, ugye az európai gazdaság már egy évtized óta követeli a vám-nívó nemzetközi leszállítását. Eddig azonban ez nem történt meg. Amikor az utolsó választások következményeként Angliában uralomra jutott a Labour Party, az új kormány kereskedelmi minisztere, Graham javaslatot tett, hogy az európai államok kössenek vámfelegy-

verszünetet. Graham indítványára a Népszövetség gazdasági bizottsága ez év szeptember 20-án elhatározta, hogy 1930-ban új világgazdasági konferenciát hív egybe a vám-felegyverszünet problémának tárgyalására.

A népszövetség gazdasági bizottsága egyidejűleg megkezdte a konferencia előkészítő munkálatait. Megküldötte az összes európai kormányoknak az idevágó jelentéseket és javaslatokat és felhívta őket, hogy december 31-ig közöljék, részt vesznek-e az új világgazdasági konferencián. A Temesvári Hírlap bécsi szerkesztőségének értesülése szerint a Népszövetség a konferencia megkezdésének dátumát 1930 január 20-án fogja megállapítani és pedig azt előreláthatóan 1930 február 7-re fogja kiűzni.

A megkötendő vám-felegyverszüneti konvenció tartalma lényegében a következő lesz:

A jelenlegi érvényben levő vámtételeket nem szabad emelni és új vámoikat nem szabad bevezetni. Ugyanez áll az importot és exportot érintő adókra és il-

letékekre is. Végül ezeket a kötelezettségeket nem szabad más, a protekcionizmust közvetve elősegítő rendezvényekkel kijátszani és az 1927 novemberi és 1928 júliusi konvenciók értelmében a be- és kiviteli tilalmakat meg kell szüntetni.

A kötéendő megállapodás részletes utasításokat is fog tartalmazni a vámkezelés módjaira, mivel ezek is könnyen alkalmat szolgáltathatnak a vám felegyverszünet kijátszására.

Habár a kötéendő egyezmény nem szállítja le a vámtételeket, az európai gazdasági életre a tervezett vámfelegyverszünet mégis nagy horderővel bír, mert stabilizálja a fennálló helyzetet, megkönnyíti az exportörök kalkulációját hosszabb időre.

A vám-felegyverszünet tartamára a Népszövetség gazdasági bizottsága eddig nem dolgozott ki javaslatot, azonban úgy tervezik, hogy két-három évi felmondáshoz kötik. Igen kényes probléma a konvenció életbelépési terminusának megállapítása.

A kezdeményező angol kormány azonban azt ajánlja, hogy a felegyverszünet már 1930-ban életbe lépjen és pedig visszamenő hatállyal 1929. december 31-től, mivel így az egyes kormányok részéről a tisztességtelen konkurrenca új, gyors intézkedésekkel lehetetlenné válik.

Nicolea járásbíró súlyos incidense Giurgiu ügyvéddel

Giurgiu dr. keveselte a bíró által megállapított honoráriumot, mire a bíró kiutasította a szóhaból

Cluj-Kolozsvár, december 4. (Az Új Kelet tudósítójától.) Rendkívül kínos incidens játszódott le ma délelőtt a kolozsvári járásbíróban, Dr. Giurgiu János, a közismert kolozsvári kriminalista ma délelőtt öv. Perédinét képviselte dr. Sniarits Szvetiszlav orvos elleni perében, Özvegy Perédiné testi inzultus és becsületértés címén indított per háziura, dr. Sniarits ellen, aki miután az asszony ellen beindított kilakoltatási perét elvesztette, házának udvarán harminczor szílyosan arculütötte özvegy Perédinét és számtalan ütést mért a védtelem asszony testére. A járásbíró dr. Sniarits orvost háromezer lei pénzbírságra ítélte, míg az ügyvédi költséget kétszáz leiben állapította meg. Dr. Giurgiu tiltakozását fejezte ki a honoráriumnak így neveltséges összegre való redukálás ellen, mely ügyvédi mivoltában sérti meg a kijelentette, semhogy ezen neveltséges összeget elfogadná, inkább lemond minden honoráriumról.

Ugyanekkor özvegy Perédiné megfelebbezett az ítéletet és súlyosbírást kért. Dr. Nicolea János járásbíró, dr. Giurgiu János ügyvéd között heves szóváltás keletkezett, melynek folyamán Nicolea járásbíró ezt kiáltotta dr. Giurgiu felé:

— Takarodjon ki innen!

Dr. Giurgiu elhagyta a járásbírószobát, azzal, hogy kliensének felebbezéséhez szükséges bélyegeket beszeresse. Amikor visszatért a járásbírószobára, Nicolea járásbíró szílyos szavakkal rendreutasította dr. Giurgiuat és tudatta vele, hogy a rendbontásért 100 lej büntetésre ítélte. A járásbíró megakasztotta dr. Giurgiu ügyvédi funkciójainak gyakorlásában is, amennyiben nem akart elfogadni kliense nevében az ítélet ellen nyújtott felebbezést. Az incidens után dr. Giurgiu kijelentette, hogy az esetet az ügyvédi kamara rendkívüli ülése elé fogja vinni és fegyelmi eljárást fog kérni Nicolea járásbíró ellen.

Felhívás

Minden ellenkező állítással szemben tisztelettel értesítjük vevőközönségünket, hogy cipőáruból szabad üzleteinkben a talpbavestést szabványárainkból nov. 15-től 15% engedményt adunk, melynek összegét 100—200 leit is meghalad páronként.

DERBY
cipőgyár.

Hajfestés

„KOMOL“ párisi hajfestőszer 18 természetes színárnyalatban létezik. Ezzel öszülő haját 15 perc alatt a legnagyobb biztonsággal az eredeti színére festheti vissza. Kérje a „Komol“-t az Ön fodrászánál. Vezérképviselő: Oradea, Str. Delavrancea 28. L., ahonnan díjtalan prospectust kaphat.

URANIA-MOZGÓ HAROLD LLOYD

legjobb filmje:

A GYÁVA HÓS

„a szemüveges ember“ legjobb mulatságos kalandjai.

A műsort a legjobb hirdó kiséri

Monopol Imperatorfilm.

București-Bu Új Kelet tudósítójától. kongresszus a rendelkezésükre vonatkozóan visszatérni. Eddig arról, mintha alkalmával, a sabb rendzavalkalmunk lesz a szusz méltatásádenesetre örökönk, hogy a nem lépett a nyomdokaiba, sok megnyugvó mint a saiból kiderült rében még n a k utmédészével akadtérieni az o problémáiról.

Tegnap szá számoltunk a jánk lefolyás letesen ismer rüli felszólalás. Grețules hogy mintegy amely el van van joga első ről beszélni. sel, hanem z lunk szemben földrajzi elhe nemcsak a b pihenőhelyeül galiciai, nyon is előszeretett lyüké. A legn senkinek sem megakadályoz abba a helyz szélyben forog

Cretules zonyítja a zsid igyekszik kim tették kezük re, most a p urást lenni. E gyan özlönlött és azt állítja, dök nemcsak gédkezet a r és dezertálás szág védelmi mán halt meg és ezek sem zsidók azonb nek, és szét államszerveze munkával és az országot a állitva, hogy új életre hív szes boldsevik pagandával. Ezután a lalkozik amé züst elfogadn desen tulsuly Mi numerus dök számára

Imbresc rint a zsidó ház segítség alkohólizmus csapást mér hollal mérge Popescu arról beszél szvendtek e részéről a r tetés minda a keresztény lyei. Epen e nál maradnu közöklkel ke hányást tesz érdekekből lyei távolsá

HIREK

az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánátság zsidóság napilapja.
Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő.
Felelős szerkesztő: Jámbor Ferenc.
Bukaresti szerkesztőség: Hátszegi Ernő Str.-11 Junie 12
az Uj Kelet cikkeinek utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

A hajón

Duruzsol a banzó,
Maori lány táncol,
Dobban a hajó.

Felszántjuk a tenger
Ibolya vizét.
Napsugarat vetünk,
Sugárzó kékét.
Ki kél tán hajnalra,
Fénylő arany palló,
Az utat mutatni,
Merre ment a hajó.

Fekszem a tedélen,
A hajó szívének
Lüktetését érzem.

Ugy dobog, zakatol,
Messzi, messzi hatol
A ködbe, a télbe.
El a fénylő naptól,
Be a szürkéségbe.
Álmok meleg pirja
Haifai ég alatt,
Uszó felhők között,
Elmaradt, ott maradt.

De az arany-palló
Megfog mint egy lasszó
S végleg odaláncol.

Mózes Olga

— A cseh egyetemi hallgatók veszedelmesnek tartják Remarque könyvét. Prágából jelentik: Az egyetemi hallgatók egyesülete tegnapi ülésén foglalkozott Remarque „Nyugaton a helyzet változatlan” című híres könyvével, illetve a könyvnek a katonaság szellemére gyakorolt hatásával és ezt majdnem egyhangúlag veszedelmesnek minősítette. A felszólalók szerint ugyanis a csehszlovák köztársaságnak nem békés szellemű hadsereg van szüksége, hanem olyanra, amely az ellenség megsemmisítését tűzi ki célul. Remarque könyvét veszedelmesnek kell tartani a hadsereg, mert bomlasztó okoskodásra tanítja a katonákat, holott a katonák feladata nem az okosság, hanem az engedelmesség. A gyűlés ezért olyan határozatot hozott, mely intézkedéseket kíván az ellen, hogy a világháborút leíró híres német könyv Csehszlovákia katonái között is terjedhessen.

— Salamon László előadása a Magánalkalmazottaknál. Folyó hó 6-án, péntek este 8 órai kezdettel a Magánalkalmazottak Szakszervezetében, Str. Coganiceanu (volt Farkas-utca) 7. sz. alatt. Salamon László író és publicista „A szellemi egységfront babonája” címen tart előadást. Az előadás teljesen ingyenes és minden jószándéku tanulmánygató és vitanakozni akaró egyént szívesen lát a Magánalkalmazottak Kulturbizottsága.

— Haggibbor női tornaszakosztálya Seblyen Tivadar urnó vezetése mellett megkezdte működését a Str. Regina Maria 12. szám I. emeleten levő tornatermében. A tornaórák minden hétfőn és csütörtökön este 8 órakor kezdődnek. Jelentkezni lehet órák alatt a tornateremben vagy bármikor a Radornál Kötő-utca 5 alatt.

* Folyó hó 7-én, szombaton 5 órai kezdettel, 135 drb. művészi olajfestmény lesz, dr. Cosma közjegyző közbejöttével, darabonként, kikiáltási áron alul is a GRÁTZ műkereskedés Cluj, Piata Unirii 8. sz. helyiségében elárverezve.

— Leendő anyáknak kellő figyelmet kell fordítani arra, hogy bélműködésük rendben legyen, ez pedig a természetes „FERENC JÓZSEF” keserűvíz használatával érhető el. Nőorvosi klinikák vezetői egyhangúlag dicsérik a valódi „FERENC JÓZSEF” vizet, mert könnyen bevehető és rendkívül enyhe hatása gyorsan és minden kellemetlenség nélkül jelentkezik. A „FERENC JÓZSEF” keserűvíz kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Egy hatvanhétéves szőlőpásztor agyonlőtte haragosát a kolozsvári repülőhídon

A régi haragosok tragikus találkozás. Hat gyerek maradt árva a szörnyű tragédia nyomán

Cluj-Kolozsvár, december 4. (Az Uj Kelet tudósítójától). Szerda délután három órakor a kolozsvári negyedik kerületi rendőrséget arról értesítették, hogy az állomás mellett lévő repülőhídon halálos kimenetelű összetűzés történt két vidéki paraszter között. Mire a rendőrség a helyszínre érkezett, a repülőhíd körül már egy hatalmas csődület várta a véres tragédia fejleményeit. A sárban holán elterülve, átlőtt szívvel feküdt egy parasztruhába öltözött, javakorubeli férfi, mellette pedig, szinte önkívületlen állapotban jajveszékelve tördelte a kezét egy áldott állapotban lévő asszony, az áldozat felesége. A tragédia részleteit a tanuk vallomása alapján a negyedik kerületi rendőrségen a következőképpen rekonstruálta:

Russ Vasile, a kerekdombi szőlőket őrizte már évtizedek óta. Amint vallomásaiban elmondotta harminckét év óta teljesíti ezt a szolgálatot és ez alatt az idő alatt soha sem volt büntetve. Az utóbbi időben Russ Vasilenek meglehe-

tősen gyakori összetűzése voltak a szomszédos Popesti község lakóival, akik a keskeny mezei utról letérve, rengeteg kárt okoztak a Russ Vasile által őrzött szőlőkben. A szőlőpásztor minden egyes alkalommal zálogot vett azoktól, akiket a kihágáson rajtacsipett. Ezáltal sok haragost szerzett magának, között volt Puskás Vasile popesti parasztgazda is, aki tegnap délután három órakor épen hazafelé tartott, amikor a repülőhídon véletlenül összetalálkozott a szőlőpásztorral. Russ Vasile lán fegyver volt. A találkozás során Puskás szidalmazni kezdte Russot, majd nyakonütötte. A hatvankét éves szőlőpásztor lekapta fegyverét a válláról és célzás nélkül lőtt. A lövés halálos kimenetelű volt. Ezeket a részleteket a rendőrség Russ Vasile vallomása alapján állapította meg, az eset közvetlen tanúi ugyanis futásnak eredtek és azóta sem sikerült őket megtalálni. Az áldozatot hat gyermek gyászolja. Russ Vasile-t letartóztatták.

— Négy évi súlyos börtönre ítélték a lengyelországi marjavitá egyház püspökét. Varsóból jelentik: A felebbviteli bíróság ma tárgyalta Kovalski marjavitá egyházfejedeleme büntetését, akit a plocki büntetőtanács a katolikus egyház szidalmazása és közérközléséért sértő tanok miatt négy évi súlyos börtönre ítélt. Kovalski büntetése az amnesztia-törvény értelmében két évi és nyolc hónapi börtönbüntetésre szállott alá s a felebbviteli bíróság ma az elsőfokú ítéletet jóváhagyta.

— Capablanca sakkmérkőzésre hívta ki Aljechint. Párisból jelentik: A New York Herald jelenti, hogy Capablanca exvilágbajnok sakkturnára hívta ki Aljechint, amelyet a jövő év végén New Yorkban folytatnak le.

— A kolozsvári Zsidó Menza átlásközvetítője. A kolozsvári Zsidó Diákmenza vezetősége azzal a kéressel fordul mindazon zsidó szülőkhöz, akik instruktor keresnek elemi, vagy középiskolai tanuló gyermekeik mellé, hogy ebéli igényeiket jelentsék be szóban, vagy írásban a Diákmenza vezetőségének, Str. Dorobantilor (v. Honvéd-utca) 11. A Menza vezetősége gondoskodni fog róla, hogy a jelentkezők igényeit kifogástalanul és azonnal kielégítse. A Menza diákjai vállalkoznak román, héber, német, francia, angol nyelv órák adása mellett középiskolai és elemista tanulók instrualására, magánvizsgára és bakkalaureátusra való előkészítésre.

* A zsidó ösköltészet remekei a „Zsoltárok” ma is elevenen üdítőleg, főlegmelőleg hatna, Citurgában, irodalomban, most jelent meg művészi magyar fordításuk két izléses kötetben. Két kötet ára 180 lej és portó. Kapható az Uj Kelet könyvosztályában.

— Már a lírai tenorok is öngyilkosok lesznek. Prágából jelentik: Kestner, a német színház lírai tenorja öngyilkos lett. Öngyilkosságának okát nem ismerik. Az eset nagy feltűnést kelt a cseh fővárosban.

— A svájci nemzeti tanács szociálista elnököt választott. Bernből jelentik: A nemzeti tanács Graber eddigi szociáldemokrata elnököt választotta elnökévé.

— Bomba robbant a zágrábi Zrinyi téren. Zágrábról jelentik: A Zrinyi-téren bomba robbant fel a zenepavillon épülete alatt. A robbanás kisebb kárt okozott. Ismeretlen egyének elhelyeztek fekete puskaporral tele bádögöbözöt, 3 munkást letartóztattak, mert a bomba elhelyezésével gyanúsították őket.

— Kalocsa mellett kétezeréves származású sirokat találtak. Kalocsáról jelentik: A szomszédos Miske községben egy kigazda répája veremelésénél régi csontokat talált, melyek megvizsgálására a kalocsai jezsuiták gimnáziumába hozott be. Itten megállapították, hogy a csontok kétezeréves származású sirokból származnak és a mellettük talált ékszerekből következtetve joabmodu nők csontvázai lehetnek.

— Egy indiai oceáni szigetről hetek óta nem jön semmi hír. Párisból jelentik: A Madagaszkár szigetén levő Antananarivóból jelentik a lapoknak, hogy az Indiai Oceánon levő francia St. Paul szigetről már csaknem két hónapja semmi hír sem érkezett. Az Euripides oceánjáró szikratávíró utasítást kapott, hogy Ausztrália felé vivő útjában keresse fel a szigetet és közölje, mi az oka annak, hogy a sziget hatóságai nem adnak életjelt magukról.

— Általános béremelés a Ford-üzemekben. Newyorkból jelentik: Az amerikai Ford-üzemekben a munkások napibérért hat dollárról hétre emelték. A magasabb dotáció alkalmazottak fizetését is emelte Ford. Az emelés az üzemet évi huszmillió dollár többlettel terheli.

— Ime: a béke! Londonból jelentik: A légi haderő új óriás-monoplánja elkészült. A reptelgéppel meg fogják kísérni a távolsági világrekord megdöntését. Az utvonat London-Fokváros lesz. A gép tegnapi próbantján a Walesi herceg is részt vett, sőt a vezető pilótától tíz perore át is vette a reptelgép kormányzását. A próbaut eredménye kielégítő.

— Egy szerb községben a lakosság megtámadta az árverezni akarókat. Belgrádból jelentik: Sztari-Tekije községben a lakosok megtámadták a helyszinre kiküldött árverező bizottságot, amelynek tagjai az állami jelzalogbankkal szemben fennálló adósságok miatt dobra skarták verni a községi közös birtokokat. A bank követelése hatvan ezer dinár. A parasztok fenyegető magatartása előtt a bizottság meghátrálni kényszerült, mert testi épségük nem volt biztonságban. A községi bírót, Fotiosot ezek után csak a csendőrség mentette meg a feldühödött parasztság lincselése elől.

— Egy évre ítélték egy német szélhámost, aki Vilmos excsászár felesége unokaöccsének adta ki magát. Kölnből jelentik: A felebbviteli bíróság helybenhagyta Hartwig Károly tizenhárom hónapos börtönbüntetését. Hartwig magát Heléna császárné unokaöccsének adta ki s e minőségében számos szélhámosságot követett el. A tárgyaláson felolvasták a császárnének Doorából érkezett levelét, amelyben a legélesebben tiltakozik az ellen, hogy a bíróság a szélhámosnak hitelt adjon.

— A délvalesi bányászok a szombat délutánokon el akarnak menni a mecszekre. Londonból jelentik: A délvalesi bányamunkások körében akció indult meg a munkaidőnek olyan szabályozása érdekében, amely mellett lehetővé válik az összes munkások részére a szombat délutáni focballmeccsek akadálytalan látogatása. Közlebről határozati javaslatot terjesztenek elő a munkaidő revíziója érdekében s megszavaztatják az összes érdekelt bányászokat.

— Tovább tart a fagyhullám Amerikában. Párisból jelentik: A Chicago Tribune tudósítójának jelentése szerint az Egyesült Államok északi és középponyvati államiban továbbtart a fagyhullám. Óriási kiterjedésű területeken rengeteg mennyiségű hó esett. Chicagóban ötven halálos áldozata van a korai fagyoknak.

— Baj van az R. 100-al. Londonból jelentik: A Daily Herald közlése szerint a légi haderő elkészült új léghajóját az R. 100-at nem merik kibozni a cardingtoni hangárból, mert attól tartanak, hogy a túlméretezett léghajótest a szűknek bizonyult hangár falához ütődik s olyan rongálásokat szenved, hogy már legelső légi próbantja előtt használhatatlanná válik.

II. Nr. 2015/929.

Árverési hirdetmény.

Alulírott közjegyző közbejöttével, késedelmes vevő kárára, kikiáltási áron alul is, 135 drb. művészi olajfestmény lesz r. hó 7-én, szombaton d. u. 5 órai kezdettel a GRÁTZ műkereskedésben, Piata Unirii 8. sz. alatti helyiségében elárvereztetni.

Cluj, 1929. dec. 3.

Dr. Cosma
notar public.

Már nem hiányzik!

mert minden rádió
szaküzletben kapható a legmodernebb

4-csöves hálózati

Standardyne

vevőkészülék.

Gyári levélat: TUNGSRAM S.A. CLUJ

Park Szálloda

Timisoara-Temesvár Strada Gareí
(Vasut-utca) 2. sz. - Telefon 7-50

BÉRIÓ:
Burger Lajos

A pályaudvar közvetlen közelében a modern követelményeknek teljesen átalakított

Park Szálloda

az összes regáti, erdélyi és bánáti nagykereskedők, kereskedők és utazók találkozó helye. Családi kényelemmel berendezett, kifogástalan, tiszta szobák, fűtőszobák-szobák, elsőrendű étterem, interurban telefon, fodrász mthely, Safe és stb.

Mérsékelt alacsony árak! pontos kiszolgálás!

Roma

Mez
kise
de elis

Bucuresti-B

kamara ma képviselő, a pirend előtti mányt, hogy alkalmazásával lakta terület nyad, Arad ékelve, külön tti Apuseni C Clopotel s gazdasági és oldhatók meg retei között, uj megye lét leges kormány na pótolni.

Roznova felpanaszolja, kalmával elmette utakat meg.

Emil Fagu tője, elmondja zatot adott egy dezavualta a teljes magatar gokat pengető ben.

Iorga kife nem öhozza, h terhez kellett ciót intéznie. állapítja, hogy ideges az olas megnyilatkozás, hogy Románia helyre fog állá lidarítás szelle

Ezután áttér zincescu pro szédét a választás minás kritiká, tíz éves kormá egyetlen gyakor ságnak a tön volt. Ezután k kenyiségét. A b dig virágzik — az adók egészé értek el, az ors nak. A nemzet nak sokkal ene mindig fennáll kal szemben fel ahogyan azt a

Ezután a kis lalkozik Me Csodálkozásána hogy a kisebb türelmetlenek. re, hogy a kis egy elfogulatla gatasra és iga hogy a kisebb jobb és legteh és magisztrátus fognak egyéni

Ért

Megnyilt B

kö

h

VEN

Str. Pictor

A királyi palot

Cal

100 modern

központi fűt

hied- és me

telefon áll a

re. Nagyon

a tarifából 2

. Venetia- Sz

Moise

Románia a sok analfabéta és a sok egyetemi hallgató hazája

Mezincescu professzor csodálkozik a kisebbségi képviselők türelmetlenségén, de elismeri, hogy a kisebbségeknek szükségük van elfogulatlan és igazságos közigazgatásra

Külön Móc-megye felállítását kérte Clopoşel képviselő a kamara mai ülésén

Bucureşti-Bukarest, december 4. A kamara ma délutáni ülésén Clopoşel képviselő, a „Patria” főszerkesztője, napirend előtti felszólalásában kéri a kormányt, hogy a közigazgatási törvény alkalmazásával kapcsolatban a mócok lakta területekből, amely Alsófehér, Hunyad, Arad és Tordamegyék közé van elhelyezve, külön megyét létesítsenek Muntia Apuseni (Nyugati hegyek) címen. Clopoşel szerint, a mócok speciális gazdasági és kulturális problémái nem oldhatók meg a különböző megyék keretei között. Epen ezért szükséges egy új megye létesítése, amelyet egy esetleges kormánybiztos kiküldése nem tudna pótolni.

Roznovanu szocialista képviselő felpanaszolja, hogy a nyári árvizek alkalmával elmosott hidakat és tönkretett utakat még mindig nem javították meg.

Emil Fagure, a „Lupta” főszerkesztője, elmondja, hogy Iorga nyilatkozatát adott egy római lapnak, amelyben dezavualta a romániai sajtó méltóság teljes magatartását a románellenes hangokat pengető Popolo D'Italiaival szemben.

Iorga kijelenti, hogy Fagurenak nem öhozza, hanem az illetékes miniszterhez kellett volna ezt az interpellációt intéznie. Ő maga részéről megállapítja, hogy a román sajtó tulságosan kegyes az olasz lapok magyarbarát megnyilatkozásaival szemben. Reméli, hogy Románia és Olaszország között helyre fog állni rövidesen a latin szolidaritás szelleme.

Ezután áttérnek a napirendre. Mezincescu professzor tartja meg becsületet a válaszfelirati vita során és fulmináns kritikát gyakorol a liberálisok tíz éves kormányzása fölött, amelynek egyetlen gyakorlati eredménye az országban a tönk szelére való juttatása volt. Ezután bírálja a kormány tevékenységét. A baksis rendszer még mindig virágzik — mondja Mezincescu — az adók egészen abnormis magasságot értek el, az országban még mindig lopnak. A nemzeti parasztpárti kormány sokkal energikusabban kell a még mindig fennálló szomorú közállapotokkal szemben fellépni, olyan energikusan, ahogyan azt az ellenzéken elképzelték.

Ezután a kisebbségi kérdéssel foglalkozik Mezincescu professzor. Csodálkozásának ad kifejezést afölött, hogy a kisebbségi képviselők annyira türelmetlenek. Megállapítja mindenesetre, hogy a kisebbségeknek joguk van egy elfogulatlan és igazságos közigazgatásra és igazságszolgáltatásra. Kéri, hogy a kisebbséglakta megyékbe a legjobban és leghatékonyabban tisztviselőket és magisztrátusokat küldjék, akik nem fogják egyéni magatartásukkal a ki-

sebbségeknek okot adni általános panaszaik megformálására.

Mezincescu professzor a közok-

tatás kérdésével foglalkozik. A közoktatásban valóságos anarchia uralkodik és nem látja azokat az intézkedéseket,

amelyek alkalmasak volnának ezen anarchia megszüntetésére, 1900-ban hetvennyolc százalék volt a romániai analfabéták száma, 1909-ben ez a szám hatvanhárom százalékra csökkent. 1925-ben 52 százalékot tett ki az analfabéták száma a régi királyságban. Akkor, midőn az analfabétizmus ilyen mértékben van meg az országban, a másik oldalon egész Európában nincsen egyetlen hallgató, mint nálunk. A bukaresti egyetem 1927-ben huszezer diák volt beiratkozva, míg az egész ország diákjainak száma 30 ezret tett ki. 1800 egyetemi hallgató esik egymillió lakosra, akkor, midőn a nyugati államokban, Franciaországban, Angliában mindössze 1100 diák esik egymillió lakosra.

A bukaresti lapok újra a felszínre dobták a Károly-kérdést

EA „Cuvantul” szerint az erdélyi tömegek egyhangulag az extrónörökös visszatérését kívánják

Bucureşti-Bukarest, december 4. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Egy parlamenti interpelláció ismét a politikai élet homlokterébe hozta Károly extrónörökös ügyét, amely utóbb egyre gyakrabban szerepelt nyilvánosság előtt. Bratianu Ionel örege nyitotta meg a vitát az extrónörökös felett a Journal de Geneve főszerkesztőjéhez intézett nyilatkozatával, amelyben emlékeztet az állítottra, hogy Károly trónörökös rossz nevelése folytán nyert antimonarchikus és antimilitarista érzelmei miatt volt kénytelen trónörökölési jogáról lemondani. Bratianu asszony nyilatkozatára Nae Ionescu, a „Cuvantul” főszerkesztője válaszolt és dokumentumok-

kal mutatta ki, hogy az extrónörökös Bratianu Ionel kényeztetése a lemondásra és az ország elhagyására.

A Károly-kérdés utóbbi időben beállott viszonylagos nyugalmat most ismét felkavarta Manu esperes, szamosmegyei képviselő parlamenti felszólalása, aki kérte a kormányt a képviselőház tribünjéről, hogy hozza vissza az országba Károly extrónörökösét. A kormány semmit sem válaszolt erre a felszólalásra, mire a liberális sajtó már napok óta tartó kampányt indított Manu ellen, akitől követeli, hogy tisztázza végre a Károly-kérdésben elfoglalt álláspontját. A „Cuvantul” szerint a liberális párt idegessége

azzal magyarázható, hogy magában a pártban is igen sok híve van az extrónörökösnek. Manu viszont, — írja a „Cuvantul” — még ha — per absurdum — a január 4-iki aktus revíziója ellen is volna, nem tehetne ilyen értelmű nyilatkozatot, mert szembentárlja magát pártjával és különösen az erdélyi tömegekkel, amelyek szinte egyhanguan az extrónörökös visszatérését kívánják. A liberálisok körében viszont a pánik annál is nagyobb, mert tudják, hogy a nagy per terminusa közeledik.

A „Cuvantul” cikkét politikai körökben élénken kommentálják.

Deficittel fog végződni a zár alá vett volt ellenséges javak likvidálása

Annyira lepadtak a zár alá vett vagyonömegek, hogy nem fog kifizetődni az árverés

Bukureşti-Bukarest, december 4. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A Monitorul Oficial mai számában megjelent a bolgár és az osztrák javak likvidálásáról szóló rendelet, amelyben a pénzügyminiszter a békeszerződésekre, valamint az 1923. jun. 13-iki likvidációs törvényre való hivatkozással konkrét utasításokat ad a minisztérium illetékes jogügyi tanácsosának, hogy a bolgár és osztrák javak likvidálására irányuló összes formáságoknak tegyen eleget. Ezzel kezdetét veszi az úgynevezett ellenséges javak likvidálására, amelynek részleteiről már néhány nap előtt beszámoltunk.

A rendeletnek a Monitorul Oficialban való megjelenése előtt élénk tárgyalások folytak egyrészt Románia és Bulgária, másrészt Románia és Ausztria között, amelyek azonban nem vezettek eredményre. A bolgárok a maguk részéről már 200 millió papírlévé ajánlottak fel a Románia területén lévő bolgár javaknak felszabadítása esetére, de a román kormány ezzel szemben bizonyos vámkedvezményeket követel a Bulgária felé irányuló export előmozdítására. Már, már létre jött a megegyezés, amikor Titulescu közbelépése következtében szakításra került a sor.

A bolgár és osztrák javak után a napokban kerül sor a magyar javak likvidálására. A kérdéssel kapcsolatban, már napok óta tárgyalások folynak Magyarország megbízottja és a román kormány között, azonban a tárgyalások ez eddigi jelek szerint teljes kudarccal fognak végződni.

Az Uj Kelet munkatársa kérdést intézett ebben az ügyben egy jelentős szerepet betöltő diplomatához, aki a hozzátartozó kérdésekre a következőket válaszolt:

— A békeszerződés 232. cikkének paragrafusai szerint a szövetségesek jogot nyertek az ellenséges nemzetiségűek magánjavainak felszámolására. Ez a határozat abból az alappondolatról származott, hogy az ellenséges államok összes polgárai kollektíve felelősek a háborús károkat.

— Romániának joga volt tehát lefoglalni a békeszerződés aláírásának időpontjáig a régi királyság területén talált magyar, osztrák és bolgár javakat. Epen így Amerika, valamint Anglia horribilis értékű német javakat foglaltak le. Amerika általában feloldotta ezeket a javakat, Anglia azonban felszámolta azokat és a német jóvátételi számla javára írta ellenérté-

küket. — A Románia területén található magyar javak nem képviselnek komoly értéket. Általában erdélyiek rendelkeztek vagyonuk felett a régi királyságban, akik miután automatice román állampolgárok lettek, vagyonukat feloldották a zárlat alól. Amely javak ma is magyar állampolgárok tulajdonát képezhetik, oly csekély értékűt képviselnek, hogy felszámolással, elárverezéssel és egyéb szükséges intézkedésekkel járó költségek felemésztenék a javak eladásából származó összegeket. S miután a javak értékét a jóvátételi számla javára kell írni, Romániának ez a tranzakciója igen könnyen deficittel végződhet.

Az egész cseh sajtó elkeseredett kampányba kezdett a Csehszlovákiára kirótt felszabadítási költségek miatt

Prága, december 4. A polgári lapok még mindig nem tértek napirendre a Csehszlovákiára felszabadítási költségek címén kirótt összegek felett s továbbra is felháborodással emlékeznek meg a keleti jóvátételi konferencia „merénylétéről”. Urdzal lapja a Venkow szerint Csehszlovákia a hatalmak közép-európai exponense volt s állandóan arra törekedett, hogy politikáját a hatalmak irányvonalaiba állítsa. Több más lap azt hangoztatja, hogy a párisi döntés méltánytalan és nem igazságos. Döntőbíróként szerintünk nem lehet illetékes arra, hogy ítéletet mondjon a cseh agrárreform felett, amikor ezt

a reformot kizárólag a szociális viszonyok hívták életre.

A Lidove Listy támadja a párisi konferenciát, amely a lap szerint kedvezőbb elbánásban részesítette a legyőzött államokat, mint a győzteseket. A lap a hági konferencia e párisi előcsatározásait a cseh külpolitika százszázalékos kudarcának minősíti. A cikkirő cikkét azal végzi, hogy tizenegy évvel a győzelem után a cseheknek tudomásul kell venniök a párisi konferencia jelentéséből, hogy a világháború győztesei a legyőzöttek adófizetőivé lettek.

Tovább tart az angol arany kiszivárgása Franciaország felé

London, december 4. Több gazdasági lap megállapítja, hogy a nagy francia pénzbőség ellenére tovább tart az angol arany kiszivárgása Franciaország felé. A lapok szerint az utánpótlás nem tulságosan biztató, mert december hónap folyamán mindössze négy millió font értékű ausztráliai aranyrud és körülbelül egy millió font értékű délafrikai terméсары érkezésére lehet számítani.

Értesítés!
Megnyílt Bukarestben a főváros központjában a
hotel VENETIA
Str. Pictor Grigorescu 12 sz.
A királyi palota mögött. — Bejártat a Calea Victoriei
100 modern berendezésű szobával, központi fűtés, minden szobában hiedg- és melegvíz. Lift fürdő és telefon áll a vendégekrendelkezésére. Nagyon előnyös árak. Utazó a tarifából 25%o rabatot élveznek.
Tisztelettel:
„Venetia-szálloda” vezetősége
Moisescu tulajdonos

SELECT MOZGÓ
Mai kezdettel mutatja be a legszebb bécsi filmet:
Bécs sir és neve...
végtelenül bájos szalonvígjáték, mely egy osztrák főherceg házasságának történetét meséli el. Főszerepekben:
Werner Pittschau (az „Ave Mária”-ból ismert művésze), **Mady Christians** és a szép szőke **Imogene Robertson**
A műsort a legújabb Metro Híradó egészíti ki.

és a Ford-üzem...
Az amerikai...
napibérét hat...
magasabb dotációja...
emelte Ford. Az...
millió dollár több.

adonból jelentik...
monoplánja elké...
meg fogják kísé...
ord megdöntését...
város lesz. A gép...
Walesi herceg is...
ető pilótától tiz...
lógép kormány...
nye kielégítő.

egben a lakós...
arverezni aka...
k: Sztari-Tekije...
támadták a hely...
bizottság, a...
jelzálogbankkal...
ok miatt dobra...
zós birókokat...
nezer dinár. A...
atartása előtt a...
nyyszerült, mert...
biztonságban. A...
ezek után csak a...
g a feldühödött

gy német szél...
csúszásról fele...
ta ki magát...
bítési bíróság...
Károly tizenhá...
esését. Hartwig...
unokaöccsének...
számos szélhá...
árgyaláson fel...
Doroból érke...
egészebben til...
bírósg a szél-

szok a szom...
rnak menni a...
lentik: A dél...
ében akció in...
olyan szabá...
mellett lehető...
ok részére a...
llmeccsek aka...
lehből határo...
elő a munka...
megszavaztat...
yásokat.

yhullám Ame...
A Chicago Tri...
zerint az Egye...
nyugati államai...
Óriási kiterje...
menyiségű hó...
os áldozata van

al. Londontól...
közlése szerint...
léghajóját az...
zni a carding...
tartanak, hogy...
a szűkek bi...
dődik s olyan...
y már legelső...
ználhatatlanná

ny.

éjöttével, kése...
áron alul is...
ny lesz f. hó...
ai kezdettel a...
ta Unirii 8. sz...
tni.

r. Cosma
otar public.

lloda
rada Garel
telefon 7-50

ajos

elében a mo...
en átalakított

loda
ánati nagyke...
zők találkozó...
rendezett, ki...
szobás-szobák...
telefon, fod...
b. stb.
árak 1...
as!

Kolozsvár vagy Temesvár

Irtta dr. Fried Ábrahám Máramarosszágról
Minden mozgalomnak a fejlődése és életképessége a vezetőség tekintélyétől függ, a hivatalnoki kar rátermettségétől és az általános helyi viszonyoktól.

Népünk magas intelligenciája ellenére is — ha állást kellett foglalni valamely mozgalom vagy ideológiához való csatlakozása tekintetében, mindenek előtt az volt a döntő kérdés: *Mi vami halolchim?* Kik a vezetők és ki után járok?

Ebből a szempontból minden bizonyos Kolozsvár az a hely, ahol a mai viszonyok mellett a Szervezet központjának lennie kell. Anélkül, hogy személyi kérdések mérlegelésébe belemennék és anélkül, hogy elvitatnám akár a temesvári, akár a kolozsvári elvtársaink személyi értékeit és a társadalomban elnyert pozícióit, azt hiszem ebben mindannyian tisztában vagyunk, hogy a kolozsvári elvtársaink politikai tekintélye és színepe feltétlenül olyan jelentőséggel bír, hogy csak kár volna ezt a pozíciót nem kellőképpen kihasználni mozgalomunk érdekében.

Kétségtelen, hogy nemcsak befelé, hanem kifelé a nem zsidó világ előtt is nagy jelentőséggel bír ma az a kedvező helyzet, hogy a központ élén két parlamenti képviselő Dr. Fischer József és Dr. Fischer Tivadar áll. Legyenek bár egyes elvtársaim más nézetben, de én feltétlenül hiszem, hogy mozgalomunk csak nyer népességben és súlyban, ha olyan emberek állanak az élén, akik bizonyos értéket képviselnek a szervezeten kívül is, a magánéletben. Már Herzl mondotta: *Jeder Zionist hat soviel Wert in der Organization, wieviel er mit sich bringt aus dem Leben.* És ha mozgalomunk tagjai olyanok, akik az életben is értékesek, akkor mozgalomunk csak nyer értékekben.

Előreláthatólag Kolozsvárnak az a szerepe a jövőre is megmarad, hogy Erdély fővárosa lesz és innén fogják irányítani Erdély politikai, kulturális és szociális életét. Így feltétlenül a központunknak is Erdély fővárosában kell maradnia, ahol már megvannak nekünk azok a személyek, akik ebbe az irányításba befolyhatnak és azt ellenőrizhetik.

Kétségtelen az is, hogy a központnak ma elsőrangú szolgálatot teljesít az „Uj Kelet”. Legyünk őszinték és objektívek. Az Uj Kelet ma elismert lapja Erdély zsidóságának. És ezzel is csak emeli mozgalomunk értékét és szolgálja ügyünket. Ha már az Uj Kelet Kolozsváron van, könnyelműség volna ki nem használni ezt a kedvező helyzetet és átvenni a központot olyan helyre, ahol az Uj Kelet és a Zs. N. Sz. vezetősége között nem lehetne meg a mai szoros kontaktus.

Ami már most a hivatalnoki kar rátermettségét illeti: Ez a kérdés szerintem nem tartozik a külvilág elé. Ezt befelé az illetékes fórumaink fogják megvizsgálni. Nem óhajtok e tekintetben kritikát gyakorolni, de mindenkinek tudnia kell, hogy a cionista hivatalnokok feladata nagyon nehéz és azt csak olyan mértékben tudják teljesíteni, amilyen mértékben mi mindannyian nekik rendelkezésükre állunk. Megvagyok győződve róla, hogy hivatalnokaink teljes mértékben teljesítik kötelességüket és állandóan harcolnak a zsidóság indifferenzmusával, de talán a publikum maga nagyon hibás, mert még nem tanusítja azt az áldozatkészséget, amit a mi ügyünk megkíván. Viszont a hivatalnoki kar rátermettsége nem függ sem Temesvártól, se Kolozsvártól. Ez önálló probléma.

Végül a helyi viszonyok szempontját mérlegelve, itt is az a véleményem, hogy a központ továbbra is Kolozsváron maradjon.

Nem csak a már elmondottak miatt, hanem, mert aki a reneszánsz mozgalmakat ismeri, tudja, hogy ifjuság és elsősorban egyetemi ifjuság nélkül nem lehet népmozgalmat elképzelni. Egyetemi ifjuság nélkül vértelen és élettelen minden népmozgalmunk.

All ez különösen a Cionizmusra. Mindannyian tudjuk, hogy Herzl tanítása talán pusztában elhangzó szó maradt

volna, ha a zsidó egyetemi ifjuság nem rezonált volna rá oly intenzíven. Herzl Tivadar első lelkes követői a bécsi és azután a többi egyetemi hallgatók voltak. Ezek sorából kerültek ki az első lelkes tanítványai és ezek adtak értelmet és szívet is a mozgalomnak. De mozgalomunk még mindig nem tart azon a fokon — a realitása dacára is — hogy nélkülözhesse az egyetemi ifjuságot.

Ebből a szempontból szinte létkérdés, hogy a központ Kolozsváron legyen, ahol ha máig még nem sikerült teljes egészében, úgy a jövőben fog sikerülni — bekapcsolni mozgalomunkba az egyetemi ifjuságot.

Szinte ettől függ minden további sikerünk. Ha meghódítjuk az egyetemi ifjuságot, úgy megnyertük a zsidóságban belülről a csatát, ha nem úgy napról-napra csak kevesebb pozíciót fogunk megterharthani.

Oroszországban, Németországban, Ausztriában és más országokban is az egyetemi ifjuság csinálta a mozgalmat, ő szervezte meg és dolgozik és áldoz ma is.

Nekünk is ezzel kell építenünk és el kell követnünk mindent, hogy a kolozsvári zsidó egyetemi ifjuság teljesen bekapcsolódjék a mozgalomunkba, mert itt a helye és ha ezt elértük, bizonyára szervezetünk új életet fog nyerni.

És még valami:
Nekünk is ezzel kell építenünk és el kell követnünk mindent, hogy a kolozsvári zsidó egyetemi ifjuság teljesen bekapcsolódjék a mozgalomunkba, mert itt a helye és ha ezt elértük, bizonyára szervezetünk új életet fog nyerni.

vári zsidó egyetemi ifjuság teljesen bekapcsolódjék a mozgalomunkba, mert itt a helye és ha ezt elértük, bizonyára szervezetünk új életet fog nyerni.

És még valami:
Az erdélyi zsidóság vallási intézményei még egyelőre nincsenek megszervezve, de aki figyelni a mai elégedetlenséget ezen a téren és különféle megmozdulásokat ezen ügyben, láthatja, hogy rövidesen ezen a téren is változások fognak beállni és véleményem szerint úgy az ortodox, mint a kongresszusi hitközségek központi irodái rövidesen átkerülnek Kolozsvárra. Az is fontos körülmény, hogy a mi központunk szoros kontaktusban lehessen a többi szervezetek központjával.

Mindezeket alapul véve azon a véleményem vagyok, hogy központunk feltételül továbbra is Kolozsváron maradjon, már csak geográfiai szempontból is, és a mostani konferencián foglalkozzunk alaposan azzal, hogy mik a teendőink Kolozsváron, hogy a szervezet a tőle megkívánt feladatainak megfelelően. Hiszem, hogy a kibontakozás nem lesz nehéz, ha mi áldozatkészen fogunk a dolgokkal foglalkozni.

A „mesáno mákom, mesáno mázol”, (aki helyét cseréli, szerencsését is változtatja) a gyenge és lusta emberek jelszava. Az erős akaratú a helyén marad és a viszonyokat tanulmányozza és igyekszik a helyszínen azokat megváltoztatni.

Minden előkészületet megtettek Oberth kísérleti rakétájának kilövésére

Berlin, december 4. A Keleti tengeri Horst fűrdőhelyen minden előkészületet megtettek Oberth tanár kísérleti rakétájának kilövésére. A kísérletezők most már csak derült időre várnak s az első kisebb kísérleti rakétát ki fogják löni. A rakéta két méter hosszú s ívalaku pályát fog a levegőben befutni. A kísérleti rakéta kilövése az utána

néhány héttel Amerikába kilövendő rakéta útjának elméleti számításai érdekében szükséges. A mostani kísérleti eredményektől függ, hogy az amerikai rakétán milyen változtatásokat kell eszközölni s ugyancsak ez fogja megállapíthatóvá tenni a nagy rakéta kilövésének végleges időpontját.

Párizsban feltűnt egy szédítő eleganciájú fiatal nő,

aki a Romanov-ház tagjának adta ki magát, de akiről kiderült, hogy a szovjetkormány kémnöje. Százötvenezer frankos lopás elkövetése után nyomtalanul eltűnt a titokzatos nő

Páris, december 4. A párisi rendőrség misztikus és rendkívül regényes bűnüggyel foglalkozik, amelynek középpontjában egy eddig ismeretlen orosz arisztokrata nő áll. A párisi „Kaukázus-pince” nevű előkelő tánchelyiségben, amelyet főleg gazdag külföldiek látogatnak, bizonyos idővel elűlő feltűnt egy igen csinos fiatal leány.

Pompás, színezeteket erő gyöngyösr volt a nyakán és szédítő eleganciával öltözködött. Az igazgatónak, aki személyesen igyekezett a kedvében járni, elárulta, hogy néhány nappal ezelőtt Konstantinápolyból érkezett meg Párisba. Születésére nézve hercegnő, közeli rokona a Romanov-háznak és a forradalom kitörése után menekült el Oroszországból. Konstantinápolyban tevékeny szerepet játszott az emigránsok mozgalmaiban és a bolsevikellenes propagandaiban.

Később rátelelődtött a cseka embereinek figyelmére. Konstantinápolyban már nem érezte biztosnak lábait alatt a talajt, azért Párisba költözött. Pénze már nincs és ezért fájó szívvel bár, de kénytelen meg-

válni családi ékszeraitől. Az igazgató ezt a romantikus történetet elmesélte a lakásban jelenlévő Kilijsapic duszadag nagyiparosnak, aki élénken érdeklődött a hercegnő iránt. Meg is hívta vendégül a világlába és a hercegnő elfogadta a meghívást.

Rövid időn belül a hercegnő lett az ur Kilijsapic házában. Nemrégiben a nagyiparosnak két napra el kellett hagynia Páris. Amikor visszatért, kellemetlen meglepetés várta őt. A lakás a legnagyobb rendetlenségben volt, minden fiók és a pénztár fel volt törve. A személyzetnek nyomaveszett. Az állítólagos hercegnő még ugyanabban az órában, amikor a nagyiparos elhagyta Páris, bizonytalan időre szabadságot adott a személyzetnek és 150.000 frankot lopott el a kasszából.

Az egész történet eddig közönséges tolvajhírtörténet volt, ha a rendőrség a vizsgálat alkalmával meg nem talál valamit, amit a hercegnő menekülés közben elfelejtett magával vinni. Az éjjeli szekrény egyik fiókjában ugyanis kis dobozt találtak, amelyben orosz nyelvű iratok, a

25—50%-kal olcsóbb lett a benzin

fogyasztás minden autónál, ami „VIX” készülékkel van ellátva.

Nagy olaj megtakarítás.

Megszűnik a koromlerakódás a hengerekben.

Meghosszabbítja a kocsik üzemképességének időtartamát.

Rendkívül olcsó!

Irjon még ma a romániai vezérképviseletnek:

AUTOVIX, Cluj, Str. Berthelot 7. Vizszeladókát és szakmabeli ügynököket keresünk.

NAGYVÁRADI SZÍNHÁZ

1929 december 5-én és 6-án
(csütörtökön és pénteken este)

BENAMY SÁNDOR drámája:

Kajüt

Kaszab Anna, Tóth Elek, Forgács Sándor, Mihályfi László, Balázs Samu.

A budapesti színházi évad nagy vihart aratott szenzációja!

Az I. és a II. felvonás között nincs szünet.

szovjethatóságok által kiállított német utlevelek voltak. De még az okmányoknál is jobban érdekelte a rendőrséget az a kis gépecske, amely első tekintetre úgy nézett ki mintha miniatűr számolóautomata volna. A vizsgálat azonban megállapította, hogy sifirozógépjé, amely különböző titkos íráskorok gépszerű megfejtésére szolgált. Ez az utóbbi lelet megerősítette azt a foltévést, hogy az állítólagos hercegnő tulajdonképpen kémnő, titkos ügynök, akinek sokszor kell titkos írással leveleznie és aki a nagyiparosnál tett látogatást lopással kötötte össze. Időközben a párisi hadügyminiszternél szolgálatot teljesítő magasarangu tisztnek egyike is tett feljelentést a rendőrségen egy nő ellen, akire teljesen ráillik az állítólagos hercegnő személyleírása. A feljelentés szerint ez a titokzatos nő egyik látogatása alkalmával rendkívül fontos okiratot lopott el a hadügyminisztériumból.

Emil Ludwig öt nappal Rathenau meggyilkolása után tért vissza a zsidó hitre

Konstantinápoly, december 4. A konstantinápolyi egyetem Emil Ludwig a török fővárosban tartózkodó világhírű német író és történész tiszteletére ünnepi estélyt rendezett, amelyen résztvett az egész tanári kar, a német követ, a török politikai élet és a diplomáciai kar számos képviselője.

A török sajtó képviselői hosszabb beszélgetést folytattak a kiváló íróval a kézzel írt műveiről és többek között a zsidókérdés is szóba került. Ludwig kijelentette, hogy ő a legnagyobb antiszemita idejében is, a háború kitörése előtt egy pillanattal sem titkolta zsidó származását, bár már nem volt a zsidó közösség tagja. Öt nappal barátja, Walter Rathenau halála után, akinek életével kellett a zsidósághoz való hozzátartozásért fizetnie, ő, Emil Ludwig oszontentatív módon visszatért a zsidósághoz.

Tardieu megakarja gyorsítani a költségvetési vitát

Páris, dec. 4. Tardieu miniszterelnök ma a pártok vezetőpolitikusaival hosszabb megbeszéléseket folytatott a költségvetési vitájának gyorsabbá tételéről.

A Nobel-díjas Sigríd

Unset: Tavasz
az Athenaeum Könyvtár új 12 kötetes sorozatából — ára füzve 54 lei, vászonban 84 lei, de ha a teljes sorozatot megrendeli, fve csak 44 lei
Lepage -től Cluj-Kolozsvárról kérjen prospektust

Olcsóbb lett a cipő
karácsonyra

15°
azaz 100—200 Leiel
párónként

a DERBY fiókküzetekben.

ZSIDÓ

Zsidó asszo

Nincs ennek a len helye sem, a korolnak a jóték szüneten. A zsidó mumát adja itt. nyomorunk is, szert.

A legtevékeny kony Nögylet, van és évenként zsevel dolgozik.

Az egylet élé Rendez, gyűjt, szüntelenül. Szin aszony ennyi szegények javára

November 19 volt a Nögyletn totta meg a köz adott az egylet dr. Stern József a titkári jelentés az egylet fával, a szegényeket. F tek s a téli hóz szárai kaptak re

A titkári jelen és a közgyűlés bizottságot, a Lázárné, dr. Ed mann Jakabné, städter Samuné kári állás betölt Sándor, míg a Meg lett választ ság is a követ Izidorné, dr. F Józsefné, Káhá kabné.

Dr. Stern Józ után, hogy foly másorral egybek nivós délutáni szigeti zsidó tár bálja valósággal

Es itt le ke szép munkaerő az egylet pionir Fuchs Edénét, Manónét. És sok az egylet agilis immár tizenötöd hasadlanul az eg

A közgyűlése agmenház ren van a városna utóbbi sanyaru ment.

A szigeti zsidó zatkész csoportj tében külön fe

megl karác Grünw

Piața Unirii Selyem mélye

Tulhalm olo

üveg, por, könyvhadénye

Aus Cluj, Ca Fióküzle

Teljes k Karácsony n

Épületüve Engros.

ZSIDÓ KÖZÉLET

Zsidó asszonyok Máramaroszi- geten

Nincs ennek az ország résznek talán egyetlen helye sem, ahol olyan intenzitással gyakorolják a jótékonyt, mint Máramaroszi-
geten. A zsidó szív az áldozatkészség maximumát adja itt. De ez természetes is, hiszen nyomorunk is, sajnos, immár világhírre tett eszt.

A legtevékenyebb csoport a Zsidó Jótékony Nőegylet, melynek körülbelül 300 tagja van és évenként egy negyedmillió lejes büd-
szével dolgozik.

Az egylet élén Eisenstädter Samuné áll. Rendez, gyűjt, szervez és agítál. Folyton szemtelenül, szinte el sem hihe'd, hogy egy asszony ennyi energiát fejtson ki — még a szegények javára is.

November 19-én rendez évi közgyűlése volt a Nőegyletnek. Eisenstädter Samuné nyitotta meg a közgyűlést és rövid áttekintést adott az egylet elmúlt évi munkájáról. Utána dr. Stern József egyleti ügyész tartotta meg a titkári jelentést. Jelentéséből kitűnik, hogy az egylet fával, ruhával és tejjel támogatta a szegényeket. Egyeseknek pénzsegélyt is adtak s a téli hónapokon a szegény gyerekek számára kaptak reggelit.

A titkári jelentés után az elnöknek leköszönt és a közgyűlés kinevezett egy hattagú intézőbizottságot, a következőkből: Dr. Junger László, dr. Edenburg Adolfné, dr. Guttmann Jakabné, dr. Hegyesi Béni, Eisenstädter Samuné és Keszner Dezsőné. A titkári állás betöltésére kilette nevezve Gavallér Sándor, míg a jegyzői állásra Klein László. Meg lett választva egy öttagú vigalmi-bizottság is a következő tagokból: Dr. Rosner Imrőné, dr. Fried Ábrahámné, Kaufmann Józsefné, Káhn Samuné és dr. Dermer Jakabné.

Dr. Stern József egylet-ügyész előadta aztán, hogy folynak már az előkészületek a mással egybekötött tea-délutánokra. Ezek a délutánok kedvenc szórakozóhelyei a szigeti zsidó társadalomnak és a Nőegylet évi tájaja valóságilag eseményszámba megy.

És itt le kell szegyeznünk, hogy ebben a szép munkaeredményben országrészek van az egylet pionírjainak. Ezek közül kiemeljük Fuchs Edénét, dr. Katz Béniét és Wiesner Manóét. És sok érdemet szerzett munkájával az egylet agilis ügyésze, Stern József dr., aki immár tizenötödik esztendője dolgozik fáradhatatlanul az egylet érdekében.

A közgyűlésen el lett határozva a zsidó szegényház rendezéséről. Nagy szüksége van a városnak erre a menházra, mely az utóbbi sanyaru éveken szinte teljesen tönkrement.

A szigeti zsidó asszonyoknak ez az áldozatkész csoportja a zsidó jótékonytörténe-
ben külön fejezetet érdemel. (Sch.)

Ma megkezdődik a karácsonyi vásár Grünwald és Steinernél CLUJ
Piata Unirii (v. Mátyás király-tér) 12.
Selyem, szövet és mosóárúk mélyen lezárt árakban.

Tulhalmozott raktár miatt olcsó árak
Üveg, porcellán, steingut zománcozott konyhadények és alpaca-evőeszközökben
Ausländer-nél
Cluj, Cal. Reg. Ferdinand 67.
Élőküzlet: P. M. Viteazul 37.
Teljes konyhaberendezések
Karácsonyi és újévi ajándéktárgyak nagy választékban.
Épületüvegezés és képeretkezés.
Engros. Telefon 9-54. Endetail.

Közgazdaság

Bizonytalan időre elhalasztotta a CFR. 1926 évi adósságainak kifizetését

A Banca Naționala az utolsó pillanatban megtagadta a zsróját és így a vasut újra nem tud fizetni

Bucuresti-Bukarest, december 4. (Az Uj Kelet tudósítójától). Idejében jelentettük, hogy a CFR. vezérigazgatósága kilátásba helyezte, hogy az 1926. évi adósságait rövidesen kiegyenlíti. A likvidáció céljaira a Nemzeti Bank egy 520 millió lejes hitelt bocsátott volna a CFR. rendelkezésére. A kereskedők, akik már három éve hiába követnek el mindent, hogy pénzüket birtokába jussanak, ennek a híradásnak nyomán ismét reménykedni kezdtek és türelmetlenül várták, hogy a beígért fizetések során pénzükhöz jussanak. A szép terv azonban ismét felborult

és a CFR. legújabb körrendeletében arról intézkedik, hogy az 1926. évi adósságokat ne fizessék ki. A körrendelet indoka az, hogy közben a pénzügyminiszterium az 520 millió lejes kölcsön zsrálását megtagadta és így a CFR. kénytelen volt a tartozásai kifizetésétől elállani. Hogy mikor kerül most már a sor a már rég óta esedékessé vált adósságok törlesztésére, a körrendelet nem tartalmaz egyetlen biztató szót sem, más szóval az adósságok kifizetését a CFR. bizonytalan időre elhalasztotta.

Mától kezdve készpénzben kell leróni az import áruk számláira a proporcionális bélyegilletéket

A pénzügyminisztérium körrendelete a vámhatóságokhoz

(Bucuresti-Bukarest, december 4. Az Uj Kelet tud.) A pénzügyminisztérium az ország összes vámhatóságaihoz körrendeletet intézett, amely szerint a jövőben az import áruk számláit többé nem kell felblyegezni, hanem ehelyett készpénzben kell kifizetni a bélyegilletéket. A körrendelet indoklásában megemlíti, hogy a proporcionális bélyegilletékek bélyegben való lerovása súlyos nehézségeket okozott a kereskedőknek, de amint megállapították, az állam is károkat szenvedett eme rendszer miatt. Nem egyben áll-

laptották meg a felülvizsgáló inspektorok, hogy a számlákon a bélyeg hiányzik és nem volt nehéz kitalálni, hogy ezeket a bélyegeket a vámtisztviselő utólag más számlákon ismét felhasználták. December 5-től kezdődőleg tehát a bélyegilletékek helyett készpénzben kell kifizetni, a 0,10, illetőleg a 0,30 százalékos proporcionális illetéket. A befizetett összegből nyugtát állítanak ki, amelynek ellenében lehet a jövőben csak kiváltani a beérkezett szállítmányokat.

A kismalomtulajdonosok sérelmei. Bukarestből jelentik: Vlád Aurél kereskedelmi miniszter felkereste a kismalomtulajdonosok delegációját és átadott a miniszternek egy memorandumot, amely felsorolja az őket ért sérelmeket. Kiemeli a memorandum, hogy főképpen a benzín és motorina árának drágulása idézte elő a kritikus helyzetet. A delegáció megkérte a kereskedelmi minisztert, hogy járjon közbe a petroleumtermékek árának leszállítása érdekében és a kilogrammonként 2 lejes illetéket, amelyet az utórvényben állapítottak meg, töröljék el. Vlád miniszter megígérte a delegátusoknak, hogy megvizsgálja a kismalmok helyzetét és jóakarattal fogja kezelni ügyüket.

Bankszanálási alap létesítését kéri a kereskedelmi és iparkamarák. A kereskedelmi és iparkamarák szövetségének legutóbb tartott ülésén azt az óhaját terjesztették a kamarák szövetsége elé az aradi kereskedelmi és iparkamara delegátusai, hogy a napról-napra megújuló bankbukásokra való tekintettel a központ létesítsen egy bankszanálási alapot, amely védőeszköz lenne a bankbukások ellen, mert az utóbb megtörtént esetek a betétesek bizalmát teljesen megrendítették a pénzintézetekben. Ebből az alaptól aztán segítenék a bajbajutott pénzintézeteket. A felvetett gondolat nagy tetszést keltett, tanulmányozására bizottságot küldtek ki. A közgyűlést követő bankettenkülönbén Madgearu pénzügyminiszter megállapította, hogy az ország már túl van a gazdasági krízisen és hogy a javulás jelei már észlelhetők. Kijelentette még, hogy kész az új adótvény tervezete s ebben a tervezetben orvosolni fogják a sérelmeket.

Temesváron bizonytalan a tőzsde felállításának határideje. Megírtuk, hogy a kereskedelmi kormány Kolozsvár és Temesvár részére biztosította a tőzsde felállításának jogát. A temesvári tőzsde felállításának határideje teljesen bizonytalan, mert a közzétett felhívásra olyan kevés jelentkező volt, aki tőzsdetartó akart volna lenni és a tőzsde felállítását kívánta volna, hogy a határidőn túl is kénytelen volt az iparkamara újabb felhívást intézni az érdekeltekhez. Az újabb felhívásra jelentkezők néhányan, de az szám még mindig nagyon minimális ahhoz, hogy a tőzsde felállítását kérhessék a minisztertől.

A kolozsvári kamara 1,200.000 lejt irányított a tőzsde szervezésére. A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara

és Lengyelország között fenálló szerződéseik száma újabb egyezményekkel fognak szaporodni. Ugyanis hétfőn a bukaresti külügyminisztériumban összeülnek a lengyel és román megbízottak, hogy tárgyalásokat kezdjenek egy konzuláris-egyezmény, valamint a bírói jogsegély-kérdését szabályzó egyezményt. Utóbbi egyezmény a magán- és büntetőjogi kérdéseket fogja felölelni.

Románia is résztvesz a ki- és beviteli tilalmak elleni konferencián. Bukarestből jelentik: Popescu Cézár mérnök, igrügyi főigazgató, hétfőn Bukarestbe utazik, hogy Románia képviselőjeként részt vegyen a december 5-én megnyitandó nemzetközi konferencián, amelyet a kivitel és behozatali tilalmak megszüntetése érdekében hívtak össze.

SPORT

A Haggibor közgyűlése. Szokolov fogadtatása és az ezzel kapcsolatos ünnepek miatt tudvalevően a Haggibor közgyűlése vasárnap nem volt megtartható. Az egyesület elnöksége úgy határozott, hogy most vasárnap, december 8-án délelőtt 11 órakor feltétlenül megtartja a közgyűlést, amelyen remélhetőleg a klub tagjai teljes számban fognak megjelenni. A közgyűlés a City kávéház különtermében lesz.

Mi lesz az ára a román-magyar futballbékének. Egyik bukaresti sportorganum szerint a román-magyar futballbéke mégis csak utban van, ha némi nehézségek még mindig akadályozzák is ezt a megbékélést, tavaszra alighanem megvalósul, mert — mindkét fél érdeke. A bukaresti lap szerint a béke megpecsételése a Ferencváros kettős vendégvándorlása lesz Bukarestben. Ennek az a magyarázata, hogy a bukaresti futballközpont azzal a feltétellel adta ki annak idején Tánzert a Ferencvárosnak, ha kötelezi magát 2 mérkőzést a szövetség pénztára javára lejátszani a fővárosban.

Olcsóbb mint a gyárban!

100 leiert már vehet jó korcsolyát
FRIED JENŐ acéláru üzletében Cluj,
Str. Matei (v. Mátyás király-u.) 2.
Nikkelezett acélkorcsolyák 300 leiert.
Köszörfülés. Nikkelezés,
Siessen, amig a készlet tart!

Minden vevőnek érdeke, hogy
karácsonyi ajándék-nak
18 drb. garantált minőségű ALPACCA evőeszköz-t vegyen 500 leiert
Moskovits és Társánál Cluj, főpostával szemben.

ORIGINAL-COLONIAL-RUM
Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy átvettük a bukaresti dr. A. Urbeanu-féle kémiai gyár technikai és kereskedelmi vezetését és abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy a t. közönséget
ORIGINALIS-COLONIAL-RUM
mal tudjuk ellátni, amit ez a gyár különleges koncesszió alapjau valódi jával cukornád-mélas-éből terms.
Bürger Albert rt. Targu-Mures Marosvásárhely
Megjegyzés. Tekintettel arra, hogy ezen Originalis-Colonialis-Rum gyártására ezidőszent gyárunknak egyedül van koncessziója, kérjük a t. közönséget, hogy magát hangzatos nevű utánzatoktól megőriztesse, ne hagyja, hanem kérje mindenütt az eredeti erjesztés után nyert ORIGINAL-COLONIAL-RUM-ot, mely árban és minőségben minden versenyen felül áll. Rumon kívül gyártunk: aetherikus olajokat, gyümölcszörpöket, méregmentes festéket.
Gyógyszerkémiai osztály üzembelyezése folyamatban van.
Prospektussal és árjegyzékkel készséggel szolgálunk.

SZÍNHÁZ
-én és 6-án (teken este)
R drámája:
üt
Forgács Sándor, Szalás Samu.
zi évad nagy szenzációja!
zött nincs szünet.
kiállított német ég az okmányok- a rendőrséget az alsó tekintetre úgy atír számolóauto- azonban megállá- o, amely különböző megfejtsére szol- megerősítette azt itólagos hercegnő itkos ügydök, aki irással leveleznie tett látogatást lo- döközben a párisi olgálatot teljesítö ke is tett feljelen- gos hercegnő sze- eses szerint ez a ti- gatása alkalmával ot lopott el a had-
nappal Ra- kolása után zsidó hitre
ember 4. A kons- mil Ludwig a tö- dő világhírű né- szteleterére ünnepi ren résztvett az het követ, a török omáciai kar szá-
elői hosszabb be- kiváló íróval a ké- ek között a zsidó- Ludwig kijelen- robb antiszemita- oru kitérőse előtt solta zsidó száma- lt a zsidó közö- l barátja, Walter akinek életével való hozzátartozá- Ludwig osztenta- zsidósághoz.
ria gyorsítani ési vitát
Dieu miniszterelnök itikusával hosszabb ott a költségvetés teléről.
Sigríd Tavasz
uj 12 kötetes soroz- t, vászonban 84 lei, de endeli, fve csak 44 lei tésben 64 lei
-tól Cluj-Kolozsvár- kércen prospektussal.
ekben.

Színház—Művészet

A MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Csütörtökön 3, 5, 7 és 9 órákor: A Hazafi. (Film-előadás, Emil Jannings).

Pénteken fél 3-kor: Mikulás bácsi tréfiái. (Gyermekelőadás, Mikulás bácsi a színpadról inti jóra a gyermekeket. A jó gyermekek között ajándékokat oszt ki Mikulás bácsi, Bébi, a kis csoda ponyv-ló mutatványával. A szülőket kéri a Mikulás bácsi, hogy jegyváltáskor egy papírszeletre írják gyermekeik hibáit s adják át a pénztárnál. Nagyon olcsó mozihelyárakkal. Jegyek ára: 50, 40, 30, 20 és 10 lei. Sorozatszám 128.)

Szombaton 2-kor, 4-kor, 6-kor, 8-kor, 10-kor: A Hazafi. (Film-előadás, Emil Jannings.)

Vasárnap d. u. fél 3-kor: Mágna Miska. (Nagyon olcsó mozi-helyárakkal. Kondor Ibolyával, Betegh Bébivel, Ihsz Aladárral, Tompa Bélával. Jegyek ára: 50, 40, 30, 20 és 10 lei. Sorozatszám: 131.)

Vasárnap 5-kor, 7-kor és 9-kor utoljára: A Hazafi. (Film-előadás, Emil Jannings.)

Hétfőn, dec. 9-én este félkilencor: Feketeszem éjszakája. (Operette-újdonosság először A „Mit susog a fehér akác“ és „Hazudik a muzsikaszó“ szerzőinek leghatásosabb operettje, Kondor Ibolyával, Betegh Bébivel, Solthy Györggyel, Tompa Bélával, Ihsz Aladárral. Premiére bérlet 18. szám. Sorozatsz. 132.)

Kedden, dec. 10-én este félkilencor: Feketeszem éjszakája. (Másodszor. Napi bérlet 19. szám. C. Sorozatszám: 133.)

Szerdán, december 11-én este félkilencor: Feketeszem éjszakája. (harmadszor. Napi bérlet 20. szám. A. Sorozatszám: 134.)

Csütörtökön, december 12-én este 9-kor: Feketeszem éjszakája. (Negyedszer. Napi bérlet 20. szám. B. Sorozatszám 135.)

A MAGYAR SZÍNHÁZ MOZI-MŰSORA:

Csütörtökön 3-kor, 5-kor, 7-kor és 9-kor: A Hazafi (Oroszország). Világszenzáció. Emil Jannings leghatásosabb alakítása. Minden idők legmonumentálisabb film-óriása. Lubitsch Ernő rendezése.

Pénteken 5-kor, 7-kor és 9-kor: A Hazafi. (Oroszország). Világszenzáció. Emil Jannings leghatásosabb alakítása. Minden idők legmonumentálisabb film-óriása. Lubitsch Ernő rendezése.)

Szombaton 2-kor nagyon olcsó helyárakkal, 4-kor nagyon olcsó helyárakkal, 6-kor, 8-kor és 10-kor: A Hazafi. (Oroszország) Világszenzáció. Emil Jannings leghatásosabb alakítása. Minden idők legmonumentálisabb film-óriása. Lubitsch Ernő rendezése.)

Vasárnap d. e. 11-kor matiné 15 és 10 lejés helyárakkal: Pat és Patachon nevezetű 7 felvonásos bohózata. Erő és szépség utja.

Vasárnap utoljára 5-kor, 7-kor és 9-kor: A Hazafi. Emil Jannings leghatásosabb alakítása. Minden idők legmonumentálisabb film-óriása. Lubitsch Ernő rendezése.

CORSO-FILMSZÍNHÁZ MŰSORA:

Csütörtök 5, 7 és 9 órákor: Az aranytánc. Hatalmas világszenzáció. Rendezése, kiállítás felülmúlhatatlan. Főszereplő: Dolores del Rio. Előjáték: Uta világ-hírű, a legújabb eseményekkel.

Péntek 3, 5, 7 és 9 órákor: Az aranytánc. Dolores del Rio.

Szombat 5, 7 és 9 órákor: Az aranytánc. Dolores del Rio.

SELECT-MOZGO:

Csütörtök: Ahogy Bécs sir és nevet, bájos történet az örök-vidám Bécsből. Főszerepekben: Werner Pittschau (az „Ave Maria“ feledhetetlen főszereplője), Imogene Robertson, a szép szüke művésznő, aki most óriási sikerrel játszik Amerikában, Mady Christians, Herman Picha etc

Péntek: Ahogy Bécs sir és nevet. Szombat: Ahogy Bécs sir és nevet. Vasárnap: Ahogy Bécs sir és nevet.

Hétfő: Az irtalmas nővér. Cyd Chaplin (a világhírű Charlot öccse) legnagyobb sikerű műve. Két órai folytonos nevetés.

Kedd: Az irtalmas nővér. Szerda: Az irtalmas nővér.

URANIA-MOZGO:

Csütörtök: A gyáva hős, Harold Lloyd köz-hedvelt komikus legjobb filmje, mely mindenütt óriási sikerrel futott.

Péntek: A gyáva hős.

Szombat: A gyáva hős.

Vasárnap: A gyáva hős.

Hétfő: Sofför kisasszony, bájos szalonvígjáték, főszerepekben: Mady Christians.

Kedd: Sofför kisasszony.

Szerda: Sofför kisasszony.

A Magyar Színház közleményei

Feketeszem éjszakája. Magyaros levegőjű, vidám szépségű operette a Feketeszem éjszakája című operette, melynek hétfőn este lesz a premiére. Szerzője Erdélyi Mihály, aki a Hazudik a muzsikaszóval és a Mit susog a fehér akáccal igen jó nevet szerzett magának. Kitzű szereposztás biztosítja nálunk is a Feketeszem éjszakája nagy sikerét. Főszereplők: Kondor Ibolya, Betegh Bébi, Dancs Ica, Kőszegi Margit, Solthy György, Tompa Béla, Ihsz Aladár, Selmezy Mihály. Négy egymástáni estére van kitűzve a Feketeszem éjszakája, mind a négy előadásra árusítja már a pénztár a jegyeket.

Péntek délután félháromkor Mikulás-tréfa a magyar színházban. Pompás mulatságot készít elő a gyermekeknek a színház. Pénteken délután félhárom órákor a „Mikulás bácsi tréfiái“ című vidám gyermekdarab fog színpadunkon nagyon olcsó mozi-helyárakkal. Jegyek ára: 50, 40, 30, 20 és 10 lei. A jó gyermekeket a színpadról meg fogja ajándékozni a Mikulás-bácsi. A szülőket kéri a színház, hogy jegyváltáskor egy

szelet papírra adják át a pénztárnak gyermekeik rossz szokásait, hogy Mikulás-bácsi a színpadról intse őket a jóra.

Mágna Miska — mozi-helyárakkal. Vasárnap délután félhárom órákor 50, 40, 30, 20 és 10 lejés helyárakkal adják elő a legnagyobb sikerű operettet, a „Mágna Miskát“, Kondor Ibolyával, Betegh Bébivel, Ihsz Aladárral.

A HAZAFI

Premiére ma! Főszereplő: Emil Jannings

Négy napjuk van ma azoknak, akik a film-szeretők.

Ma mutatják be Kolozsvárt a világ leg-híresebb, leghatásosabb filmalkotását: a Hazafi-t (Oroszország). Amerika és Európa köz-véleménye egy év óta úgy ünnepli ezt a filmóriást, mint a filmművészet csodáját. Egy-egy világárosban hónapokot át megszakítás nélkül nyolc tíz mozgó-kép színházban vetítik a Hazafi-t. Akik nem szeretik a mozi-t, azokat is mozi-rájongóvá változtatja a Hazafi, a melyben egész pazarágában tündöklnek a Jannings művészete. Lubitsch Ernő rendezte szenzációsan.

A magyar színház csak négy napig vetít-heti a Hazafi-t (Oroszország), mert hétfőn már ismét a színházi előadások folytatódna-k s így e négy nap alatt kell mindenkinek megnéznie ezt a film-remeket.

A Hazafi előadásainak pontos időrendje: Ma, (csütörtökön) 3, 5, 7 és 9 órákor. Holnap, (pénteken) csak 5, 7 és 9 órákor. Szombaton 2, 4, 6, 8 és 10 órákor. Vasárnap (utoljára) 5, 7, és 9 órákor.

Rádió műsor

Idő: Középeurópai

Csütörtök december 5

Budapest. 9.15: Hangverseny. Schubert: Szonatina. Debussy: Menuett. Schubert: Gretchen am Spinnrade. 6. Rimsky-Korsakov: Himmusz a Naphoz. 7. a) Leon Rosenbrook: Saxophone Fatale; b) Urbach: Coppelia Valse. 8. a) Alabieff: A csalóány. b) Löwe: Titkon jó a csók. 9. Zolt Nándor: Satyr és Dryadok. 10. a) Wiedoeff: Sax O-Trix; b) Kreisler: Libesfreud. 11. a) Delibes: Spenyol dal. b) Dientz: Odafenn csillagos. 12. Jascha Gurewicz: Capriccio Op. 120. 13. Hubay: Carmen—fantázia. 9.30: Hírek. 12. Déli harangzó, időjárásjelentés. 12.05: Sovánka Nándor és cigányzenekarának hang-versenye. 12.25: Hírek. 1. Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 2.30: Hírek. Élelmiszer-árak. 3. Piaci árak és árfolyambírek. 4. Rádió Szabad Egyetem. 1. Csiki János dala: a) Csorha Pista; b) Éjszakák; c) Bánkodás. 2. Parassin József dr. főorvos előadása: „Tuberkulózis“. 3. Dalok: a) Szendi: Szeretném itthagyni; b) és c) Lányi Ernő: Volt nekem egy rúzsáram: Messze lakik az én rózsám. Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 5.10: A m. kir. Földművelésügyi Minisztérium rádió-előadásorozata: dr. Wellnauer Oszkár, „Mit kell tudni tenyésztéssel kapcsolatban a kócsok és beszerzéséről“. 5.45: A m. kir. Operaház tégelből alakult zenekar hangversenye. 1. Gounod: Faust—ábránd. 2. Bizet: Gyöngyhalászok—ábránd. 3. Meyerbeer: Ördög Róbert ábránd. 4. Massenet: Közzene a „Thais“ c. operából. A hegédűsöt előadja: Danzinger Antal hangversenymester. 5. Saint-Saëns Sámson és Delila—ábránd. 7. Gyorsírási tanulmány. 7.35: Angol nyelvtanítás. 8.15: Vitézi est. Lauris Lajos a m. kir. Operaház művésze. 1. Himmusz. Előadja az „Acélhang“ dalárda. 2. vitéz Farkas Jenő felolvasása. 3. a) Káldy Gyula: Csalogánydal; b) Huber K.: Magyar népdal változatok. a) Régi katonanóták; b) Újabb magyar nóták. 5. vitéz Rózsás József százados: „Magyar bakák dícsősége“. 6. a) Erkel: Bánk bán—ária. b) Tarnay: idők fordulása; c) Horváth Sándor: Őszi rózsák; d) Kurucz János: Hervadt rózsák közt; e) Sztójánovics Jenő: Bardai a „Ninon“ c. operából. 7. Schubert: Ina. Előadja: az „Acélhang“ dalárda nyolcszázötven férfitársa. 8. Magyar dalok és katonanóták. Előadja: Horváth Gyula és cigányzenekara. kb. 9.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 19. Somogyi Gyula dr. franciánelvtű előadása: „L'histoire de la Hongrie II. eme partie“. „Magyarország történelme II. rész“. Majd: Bachmann-trió és Bachmann-jazz a Dunapalota nagyszállóból.

Budapest. 16: Rádió zenekar. 20: Jazz.

21.15: Cristescu tenorista dal és áriaestje. 21.50: Hírek.

Graz. 19.30: Schubert, Liszt, Saint-Saëns, Müller, Weber, Delibes műveiből. 21. Tarka est. Citera és gitárzene, zenekar.

Bécs. 19.20: Gottsmann hegedűművész hangversenye. Utána könnyű zene.

Berlin. 19.30: Kardalok. 20. Sztravinszkij Igor: Lakodalmok c. orosz ének és tánc-sorozat.

Breslau. 23. Táncczene.

Frankfurt. 23. Kamarazene.

Königsbrunn. 20.30: Zongora hármass.

Lipscse. 19.30: Filharmonikus hangverseny.

Stuttgart. 20. Lehar Nevet és országa c. operettje.

Zágráb. 19.30: Operaközvetítés.

Prága. 20. Filharmonikusok klasszikus hangversenye.

Pozsony. 19.05: Hangverseny. Beethoven, Schneider, Travsky, Moyzes műveiből. 22.15: Közvetítve Prágából.

Brünn. 19.05: Rádiózenekar. Adam, Albeniz, Offenbach, Granados műveiből. 20. Közvetítve Prágából.

Kassa. Ostrava a prágai és pozsonyi mű-sort közvetítik.

Varsó. 19.25: Gramafon. 20.30: Könnyű zene. 21.30: Közv. Kattovicsból.

Kattovicz. 23. Táncczene.

Krakko. 20: Templomi kórus. 20.30: Hangverseny. Scarlatti-Rachmainov Glier, Rubinstein, Chopin, Beethoven, Donizetti, Dohányi, Fibich, Arenski, Hubay, Niwieadomski, Rozycki, Friedmann, Kreisler, Mascagni. Zandonai műveiből.

Daventry. 19.30: Orgonaverseny. 23.15: Ponchielli: La Gioconda c. operájának harmadik felvonása.

London. 19.45: Hangverseny. Szoprán és tenorénekekkel. 19.45: Zongorahangverseny Beethoven D-moll szonáta. 20.45: Zighera Leon hegédűművész. 21. Beethoven: Lenora nyitány. Schumann A-moll hangverseny. Saint-Saëns: Omphale rokaja.

Milano. 23.30: Vegyes zene.

Nápoly. 21.02: Strauss Oszkár: Varázskeringő c. operettje.

Róma. 23.15: Szimfonikus zene.

Toulouse. 21.15: Bizet: „Arles-i lány“ c. operája. 21.45: Olasz és francia opera részletek.

Stockholm. 20. Szólisták hangversenye.

Most már lehet rádiózni

Rádióját jókarban tartja havi átalányért „Constructio“ Cluj, P. Unirii 32. Telefon 83.

Vesse emlélekezetébe

1. Ha köhög, rekedt, meg van hűvös használjon azonnal egy üveg Dr. Biro-féle Sirol-t. Ara Lei 100.
2. Köszvény, csusz, reuma ellen, „Castoain“ bedörzsölöt vegyen, a hatás elmaradhatatlan. Egy üveg ára Lei 100.
3. Ha náthás, náthafáz bántja, mely minden bajnak a kútforrása, hiszen a legközelebbi patikába egy kisdoboz Dr. Biro-féle „Mentorol“ kenőcsöt, használata által megelőzhet sok komoly bajt. Ara Lei 30.
4. Mint egyszerű köhögés, rekedés ellenes cukorkát az évtizedek óta bevált „Cseresznye szelektet“ szopogassa. Elsőrangú készítmény! Próbadoz Lei 30, nagyobb doboz 45 lei.
5. Kicserepedett, szétlőtt kifujt a cot, kezét pár nap alatt rendezze hozzá a Dr. Biro-féle Havas Gyopár Crém, 1 téglai ára 40 Lei.

Mindezen szerek bármely gyógyszerárúháznál kaphatók, ha véletlenül valahol nem volna, tessék megrendelni a forrástól: Dr. BIRO gyógyszerárú Cluj-Kolozsvár, Főter.

Péntek december 6

Budapest. 9.15: Magyar vonosnégyes. 9.30: Hírek. 12: Déli harangzó. 12.05: Gramofonhangverseny. Szent-meloi harangok Barisny: Volga—Volga. Felleg borul az es-dőre. Anyos: Ugy megyünk el egymás mellett. Részeg vagyok rózsám. Száz szál piros rózsát. Nem lesz kard a seprűnyelből. Vannak: Nyisd ki babám az ajtót. Édesanyám a kendőm. Lehullott a reggönyyára. 13. Hármastojott a fürjecske. 14. Békét vertem. — Ha bemegyek. 15. Már minélunk babám—Gie-belem-gombolom galambom. 12.25: Hírek.

1. Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 2.30: Hírek. Élelmiszerárak. 3. Piaci árak, és árfolyambírek. 3.45: Fulton-rendszerű képtétel, 4.20 Sándor Margit mesél. 4.44: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5. A Turáni Társaság előadása: Dr. Turchányi Tibamé főiskolai tanár felolvasása: Az ösmagyarai foglalkozása. 5.30: Finn emlékezés Finnország felszabadulásának 10-ik évfordulójára. 1. Finn himnusz. 2. Magyarra fordított finn versek. a) U. v. Schore: A finn dal; b) Köszöntelek magyar nép; c) Finnország éneke. d) Finn testvérekhez. 3. Finn nyelvű üdvözlés és Finnország méltatása. 4. a) F. Picius: A finn dal; b) S. Palmgrén: Nád, nád, susogj. 6.30: „Mit üzen a rádió“. 7.25: A m. kir. Operaház előadásának ismertetése és az előadás színlapjának felolvasása. 7.30: A m. kir. Operaház előadása. Ünnepi nyitány. 2. Hubay Jenő: „A cremonai hegedűs“ c. operája. 3. Magyar táncok: I. Erkel Ferenc: „Bánk bán“ c. operából megnyitót. II. Liszt Ferenc II. Magyar Rapszódia. III. Erkel Ferenc: „Hunyadi László“ c. operából csárdás. Utána kb. 10.30: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd Farkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye.

Bukarest. 16: Könnyű és román zene. 20. Greto Luiu énekesnő dalestje. 20.30: Konterálás. 20.45: Hangverseny. Beethoven. Prometheus nyitány. Dvorzsák: Szilv tánc stb.

Bécs. 20. Hegedűhangverseny. Tartini, Mozart, Franck, Chopin, Sramhs, Schumann. Lepateado műveiből. Utána zenekari hangverseny.

Berlin. 20.30: Rádiózenekar. Weber, Mendelssohn, Dvorzsák műveiből.

Hamburg. 20. Német és olasz operast. Mozart, Beethoven, Weber, Wagner, Strauss, Richárd, Verdi, Puccini, Leoncavallo, Mascagni, Rossini, műveiből.

Prága. 22.15: Gramafon.

Brünn. 20. Filharmonikus hangverseny. Beethoven: Eroica szimfonia. Glazunov Zongoraversenye, Elgard: Kokain szimfonikus költemény.

Pozsony. Kassa. Ostrava. A brünni prágai és egymás műsorát köv.

Milano. Torino. 20.30: Szimfonikus hangverseny.

Róma. 21.02: Egy Suppé-operett köv.

Nápoly. 17. Operaközv.

Varsó. Krakko. Kattoóicz. 20.15: Filharmonikus hangv.

Toulouse. 20. Rádiózenekar. 21.15: Szorakoztató zene.

Hirdessen az „UJ KELET“-ben

IX évfolya
1929 D
569
Az Uj Kelet és bánati
Cikkeink u forrás meg
Kéziratokat megörzészük
A kiürit
Koblenzet vé francia csapatok egyetlen idegen tiz év óta m rajnai területet csapatok elvon idvri valgással ünnepelte.
Az ünnepies a német lakoss amit a naciona rosszat és kelle azt mind me alatt. Különös élték ki szadi hogy kizárólag maszkodva kell amikor es ahol lakosságnak.
A német rea rajnai megszállt talmas tényked kolást. S talán lenül. A nació természetesen vad, okatlan, musát.
A rajnai meg világpolitika sze bár tagadhatatlan Anyiban felté giti a németor felszabadított t larul kapcsolód sági élet verken akió csödjé is a rajnai terület
A nagy öröm szemlélet megla is. Meglátja mi tény, hogy a katonai sordala vidéken — az ki, ami annak j lépten-nyomon mint tudatos k
Azt azonban hogy az európá ban, a rajnai t hülést jelent. E tőségét jelenti szági haladó pártok közé ne laszt és ellentm működésüket, h de feltétlenül
A rajnai ter lenül közelebb és a francia de ledés pedig fe háborus veszély világ lelkületét folyénybe kerülé nehéz ipari kés számításait is k ennek a demok lysnek kell len nek, mely ann mégis érvényt akarásának.
A rajnai ter orosz konfliktu a francia balold gartartása, a né kása és az ang bilis külpolitiká kedvező hangul ban és az egész vényesülésének.
Azonban a h sem tétlenkedn a béke ügyét semmi reális ok talmi, akár gaz lag szükségük megrendezésére.